

POSTÁS DOLGOZÓ

A PÓSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

A budapesti postásokról, régi panaszokról

Tudósítás az elnökség üléséről

Elnökségünk október 30-án tanácskozott. Elsőként a részesedési alap vállalatán belüli felosztásának módosítására vonatkozó irányelveket vitatták meg. A megbeszélésen részt vett dr. Buják Konstantin postavezérigazgató-helyettes, Fehér György, a Szakszervezetek Országos Tanácsa bérosztálya részéről, a vezérigazgatóság illetékes szakosztályvezetői, több önállóan gazdálkodó postaszerv vezetője, szakszervezeti tanács, illetve sztitkára. Ezután került sor a Budapesti Postaigazgatóság Szakszervezeti Tanácsa által a postás dolgozók különböző rétegei között végzett érdekvédelmi munkáról szóló jelentés tárgyalására.

A jelentés szerint, szakszervezetünk VIII. kongresszusa határozatának végrehajtása egyre inkább kiteljesedik, hiszen a cél: megismerni a postás dolgozók különböző rétegeinek, élet- és munkakörülményeit, a hivatali és az üzemi élet gondjait, problémáit, a művelődési és szociális helyzetet, igényeket, s annak szellemében végezni a feladatokat.

Megállapítja a jelentés, hogy a legutóbbi bérfejlesztés igen pozitív eredményekre vezetett és máris bizonyos mértékű munkaerő-stabilitást tapasztalhatunk. A dolgozók általában azt kérik, hogy a munkakörülmények megállapításánál ne vegyék figyelembe a rangbérleteket, ugyanis az a tendencia, hogy az új dolgozók alacsony rangbérlet a munkakörülményekkel ellensúlyozzák, az idősebb dolgozók önértékét

sérti, mivel nem jut kifejezésre a törzsgárda megbecsülése. Az év végi jutalmazási rendszerrel kivétel nélkül elégedettek. Különösen a fiatalok mindinkább vonakodnak a terhebb szombati, még inkább a vasárnapi szolgálatot igénylő munkakörök ellátásától.

A munkaidő-csökkentéssel kapcsolatosan megállapítják: az összlétszám mintegy két százalékat érinti. Ezt az arányt a dolgozók alacsonyának tartják, s ezért a szakszervezeti szervezet is elmarasztalja. Igen széles körű az éjszakai szűkítés: 1600 fő. Vasárnap mintegy ezren dolgoznak. Kétezer-nél több hírlapárus és kézbesítő tart vasárnap is szolgálatot.

A szakszervezeti tanács javasolja: a szombaton és vasárnap szolgálatot teljesítők választékosan szabadnap vagy díjazás között.

A munkakörülményekkel és az üzemegészségüggyel kapcsolatosan a Szakszervezeti Tanács megállapítja: az igazgatóság az összes lehetőségek kimerítésével törekszik azokon javítani, s erről a szakszervezeti bizottságok elismerően nyilatkoznak. Leginkább a kishivatalok korszerűsítésében tapasztalnak fejlődést. Folyamatosan végzik a helyiségek festését, mázolását, a balesetveszélyessé vált bútorok cseréjét. Ugyanakkor a Bp. 62. hivatal kézbesítőtermében, expediciójában évek óta megoldatlan a porlészívás és a levegő szennyezettsége. A Bp. 70-es és 78-as hivatalban szűk foltok, korszerűtlenség az öltö-

zők. A kézbesítők öltözőszekrényeket igényelnek. Az autómogóposták fűtése nincs megoldva, a pályaudvarokon pedig melegedőket kérnek. A Déli pályaudvaron például még kézmosásra sincs lehetőség.

A szellemi munka megkönnyítésére 55 elektromos számológépet, 6 fémpenzszámológépet, 5 bélyegzőgépet, 15 bérmentesítő gépet és egy kötegelt gépet szereztek be ebben az évben. Ezenkívül 10 hűtőszekrényt is. A táviratkézelés és a hírlapszolgálat minőségének javítása érdekében 96 szülő- és 12 oldalkocsis motorkerékpárt vettek. Rendszeresen a hivataloknál a reumaszerű mozgástartások. A Bp. 70-es postahivatalban a monoton ideg- és fizikai munka megszüntetésének lehetőségét pszichológussal vizsgálják. Altalában emelkedő tendenciájú a táppénzes napok és a balesetek száma. Zömmel közlekedésből adódnak a balesetek.

A kézbesítőket foglalkoztató probléma: a járás összevona nagy méreteket ölt az utóbbi időben, s ez egyenlő a többletmunkával. A szakszervezeti tanács ezzel a módszerrel nem értett egyet, illetve követelte, hogy a plusz munkát térítsék meg. A csomagkézbesítők körében évek óta megoldatlan kérdés, hogy érdekeltségük nincs összhangban a gépkocsivezetőkével, például a munkaidőben. A hírlapkézbesítők panasza: nincs elegendő üllőhely a kiosztóhelyiségekben, de az előreszállítás is akadozik. Megoldásra vár munkaruha-ellátásuk is. A csomagrakodók, pályaudvari

közvetítő szolgálatban dolgozók szinte a legmostohább körülmények között dolgoznak.

Sok problémát említ meg a jelentés, csupán a legjelentősebbeket emeltük ki, amelyek megoldására megfelelő javaslatokat is tett a Szakszervezeti Tanács.

A következő téma: a szakszervezet VIII. kongresszusa határozatának végrehajtása. A beszámoló Besenyi Miklós főtitkár terjesztette be. Megállapította, hogy az új gazdaságirányítási rendszer pozitív eredményeket hozott. Javult az üzemi és szakszervezeti demokrácia, s ennek nyomán a munkaverseny, amely nem csupán a szolgáltatások gazdaságosságát, hanem a minőség javítását, a közönség jobb és kultúraltabb kiszolgálását is szem előtt tartja. E vonatkozásban a legsebb példát a szocialista brigádok mutatják. Jelentős eredmény: a postás dolgozók csaknem egyharmada — 15—16 ezren — csökkentett munkaidőben, heti 44, illetve 42 órát dolgoznak. A további csökkentés feltételeinek megteremtése a jövő feladata. A központi vezetés megállapította, célszerű intézkedésekkel igyekeztek kielégíteni a postás dolgozók növekvő igényeit, ugyanakkor a posta általános fejlődésétől bizonyos mértékig elmarad a postás dolgozók munkakörülményeinek javítása, szociális, üzemegészségügyi és kulturális ellátottsága.

Nem megnyugtató, hogy helyenként egyes szakszervezők a szociális és munkavédelmi beruházások szervezését, kivitelezését elhanyagolják. A tervezett 24,5 millió forintból mindössze 3,6 millió forintot használtak fel a munkásszállások területén. Nem elég hatékony az ellenőrzés és a számonkérés! Tehát a vezetés minden szintjén ugyanolyan felelősséggel kezeljük az ilyen jellegű beruházásokat, mint a más jellegűeket. Még mindig sok a korszerűtlen, szűfolt munkahely, az egészségügyi, szociális és kulturális ellátottságra vonatkozó panasz.

A jelentés megállapította, hogy a postás dolgozók bérén kívüli kulturális és szociális juttatásai és munkavédelmi helyzetük 1968-ban javult, de ez év első 8 hónapjában már ugyanez nem tapasztalható.

Külön fejezet foglalkozik az ideológiai harcral és a kulturális neveléssel. Mert hiszen magasabb színvonalú munkát, csak kulturáltabb, képzetesebb kollektívakkal lehet elvégezni. Utalt a felszabadulásunk 25. évfordulójának tiszteletére indított munkaversenyre, a különböző időszaki feladatokra, szervezési intézkedésekre, a területi szakszervezeti szervek megnövekedett felelősségére.

Végül az elnökség a fentiekkel együtt elfogadta az 1970. évi nemzetközi kapcsolatok tervét, azt a tájékoztató jelentést, amely a SZOT területi szervei és szakszervezetünk területi szervei közötti munkakapcsolatokról szól, az 1970-es költségvetés összeállításához szükséges irányelveket és a főtitkár jelentését az elnökség két ülése között végzett munkáról.

B. Gy.

Leninről

1870. április 22-én Szimbirszk városában született az az ember, aki a világtörténelemben első ízben segítette a munkásokat és parasztokat, a kizsákmányolókat hatalmának megdöntésén keresztül a hatalomra, s új társadalmat hirdetett, amelynek több mint fél évszázados fennállását, 52. évfordulóját éppen a közelmúltban ünnepelt a világ.

Milyen ember volt Vlagyimir Iljics Uljanov? Mi volt az az erő, amely belőle sugárzott és milliókat fogott meg? Kérdések és kérdések, amelyeket művészek, írók tettek fel akkor is, ma is, és bizonyosan holnap is. Számos kortársi memoár, könyv jelent meg Leninről.

Néhány epizódot mondok el, olyanokat, amelyeket láttam, hallottam, olvastam róla.

★

1965 nyarán, a Moszkva melletti Gorkiban voltam, s szemlélődtem a hatalmas ösjákkal teli park közepén, a múzeum átalakított villában, s a mellette levő kisebb épületben. Lenin nem szeretett a nagy épületben tartózkodni, csak a kisebbben, — a kertesházban. Szeretett sétálni. Kedvenc sétáló helye: sárga homokkal behintett ösvény, — senki nem jár azon ma —, de olvasható egy tábla a szélén, hogy itt sétált Lenin Gorkijjal, Kalinyinnal, Szerzdorovval, munkásokkal, parasztokkal, tudósokkal, írókkal és újságírókkal.

A múzeum előtt hosszú sor. A turisták soronkívüliséget élveznek. Jártam a házat, láttam a tolószeket, amelyet annakidején az angol munkások küldtek neki, amikor megtudták, hogy beteg. Az íróasztalt, amelyen levelet írt, közzébonította a Magyar Tanácsköztársaság egy-elmét (láttam a levél kéziratvázlatát).

★

Falépcső vezet az emeletre. A múzeum igazgatónője szól: Lehetőleg a külső korlátkapaszkodót fogjam, ne a belsőt, mert azt Lenin használta. Megfogtam! Figyelmem a többieket, mindannyian ezt tették. Egy szobában vitrinek, eredeti kéziratok az üvegek alatt, s egy íróasztal rajta egy gombokkal teli szerkezet. Lenyomtam az egyiket. Egy erős hang csendült fel a teremben. „Eltársak! Meg kell szabunk a helyes irányt, mindent ellenőriznünk kell és el kell érniünk, hogy a tömeg és az egész lakosság ellenőrizze utunkat és azt mondja: „Igen, ez jobb, mint a régi rend!” Ezt a feladatot tűztük ki most. Pártunk, ez az ország lakosságához képest kicsiny csoport hozsalátott a feladat megoldásához... Mindent átalakítunk, s ez nem utópia, hanem olyan ügy, amely élteti az embereket...”

A falak visszhangozzák Lenin szavait.

★

Betegsége alatt az orvosok minden munkától eltiltották. Krupszkaja, élet- és harcostársa vigyázott rá. Munkások, parasztok keresték meg levelekkel, ajándékokkal, Gorkiban.

1922. november 2-án a Lenin Pamut Kombinát munkásainak küldöttsége 18 meggyacsmetét vitt ajándékba. Köztük volt egy Kuznyecov nevű öreg munkás, aki egyre csak mondogatta:

— Vlagyimir Iljics, én kovácsolómunkás vagyok. Kovács vagyok, de mi mindannyian mindent kikovácsolunk, amit Te kitervezel.

★

Az októberi forradalom után a Putyilov-gyári munkások a gyár iskolájában zenei tagozatot akartak indítani. Kelltek egy helyiség, meg zongora, vonós hangszerek, stb. Elmentek a népművelési osztályra. Ott azt mondták: ötletük helyes, de nehéz időket élünk, sem tüzelő, sem kenyér. Várjanak még egy évet.

Nem vártak. Elmentek a Szmolnijba Leninhez. A titkár végighallgatta őket, el akarta őket küldeni. Hangosan vitatkoztak. Mire Lenin megjelent a küszöbön. Fogadta a küldöttséget.

— Hallják mit akarnak a Putyilov-gyáriak? — fordult a jelenlevőkhöz — meg akarják teremteni saját értelmiségüket, s erre mondják nekik, hogy várjanak egy évet. Szó sem lehet róla. — Telefonhoz nyúlt és felhívta a Népművelési Osztályt. — A Putyilov-gyári munkások visszatérnek. Önkézők. Mindent adjanak meg nekik, amire szükségük van.

A zenetagozat megindult, s később abból nőtt ki Leningrád legnagyobb zeneiskolája.

★

Makszim Gorkij visszaemlékezéseiben olvastam: a száműzetés éveiben az író immáron másodszor találkozott Leninnel Capriban. Az olasz halászok közül az egyik, Giovanni Spadaró a szívébe zárta.

— Tudja író úr, ez a Lenin úr nem beszél olaszul és mégis ahogy nevet, az olyan szívbeli jó. Csak becsületes ember tud így nevetni. Megtántítottuk őt, hogyan kell halat fogni zsineggel, horgászatot nélkül.

Béres György

DEBRECEN, 1944. október

Olvasok egy tanulmányt, amelyet Györfi Imre, a debreceni Postás Kultúrotthon igazgatója írt, a címe: 25 éve történt Debrecenben.

1944 őszén a várost SS-alakulatok és magyar csendőrség uralta. Október 8-án már mindenkit felszólítottak a postánál is a menekülésre, s azok a postások, akik nem voltak hajlandók elhagyni a várost, SAS-behívót kaptak. A Vörös Hadsereg fő erői október 13-án harcra indultak Debrecenért. 149 postáscsalád az igazgatóság légópincéjébe menekült a bombázások elől. Közben a fasiszták romboltak, fosztogattak. Október 17—18-án készülték a távbeszélő központ felrobbantására. Komádi István postaműszaki felügyelő hiába kérte, hogy ne robbantsanak. Palánki Róza a nagy zűrzavarban elvágta a robbantószinort. A távbeszélőközpont ugyan felrobbant, de az igazgatóság épülete épségben maradt. Október 19-én a szovjet Vörös Hadsereg alakulatai benyomultak Debrecenbe, 20-ra virradóra megtisztították az alföldi várost a fasisztáktól. Ugyanezen a napon Vladimir Kudravecvez alezredes átvette a posta parancsnokságát, és Komádi Istvánt bízta meg a posta vezetésével.

Az első tennivaló: a postai hírközlés újjáépítése. 1944. október 20-án Csonka Lajos, Csiki László, Bikádi Antal, Abai Imre, Véghegyi József, Keveházi Ferenc, Balogh József hozzáfogott a hírközlés megteremtéséhez. Külön takarítóbrigádok alakultak a postás nődolgókból és feleségekből, élükön Király Zsuzsa, Palánki Róza, Bikádi Antalné, Kiss Erzsébet. Sok volt a sebesült. A klinikák, kórházak gyógyszerhiányban szenvedtek. A debreceni postások a fasiszták által kifosztott, kézbesítetlen csomagokból összegyűjtötték a gyógyszerket, átadták az orvosoknak.

Tudták, hogy Debrecenben alakul meg az Ideiglenes Nemzeti Kormány. Gyors munkára volt szükség. A felrobbantott távbeszélőközpont pótlására 2 db. 100-as távbeszélő-kapcsolóból bűtykölték össze egyet, így azután a kormány tagjai érintkezhetek a felszabadult országrészekkel. A felrobbantott kábelek papírszigetelésű kábelreicéből készítették el mindent a posta műszaki dolgozói. Nem volt tüzelő; a postások munka után az erdőbe mentek fát vágni. Ablaküveget is szereztek. De jöttek az igények: Nyíregyháza, Püspökladány, Szolnok kért és kapott segítséget. Hamarosan megszerverték a debreceniek az első futárszolgálatot. A futárak kezdetben szovjet katonák kíséretével közvetítették a postát. Beindult a posta-forgalom: az első gyűjtőjárat kézikocsikból állt. Aradi Lajos, Szakáll János készítették a járművet. Lovat a szovjet katonai parancsnokságtól kaptak. Üzembe helyezték az első mozgópostakocsikat; bizony egy-egy járat akkoriban két-három napig is eltartott.

1945. január 5-én Debrecenben 85 taggal megalakították a postások szakszervezete helyi szervezetét. Az első tennivaló a közelítés, a szociális létesítmények megszervezése. A kenyérellátásban a szovjet katonai parancsnokság segített. Podrász-, cipész-, szabóműhelyeket szerveztek, majd megszervezték a postás napközi otthont.

„Az emberek életében egy negyedszázad gyorsan múlik, s az akkori epizódokról ma már csak az akkor tényleges szolgálatban lévő tudnak beszélni. Sokan közülük nyugdíjban vannak, sokan meghaltak, de a visszaemlékezések között az ő nevük is odakerül a dicsőség lapjaira...” fejezi be Györfi Imre tanulmányát.

KEREKASZTAL A BÉRFELFEJLESZTÉSRŐL

A kerekasztalbeszélgetésen résztvettek: Benke Géza, a HTI Szakszervezeti Tanácsa gazdasági bizottságának vezetője; Bokor Lajosné, a Bp. 114-es hivatal Szakszervezeti Tanácsának bérfelelőse; Egyed Ernő, a HTI Szakszervezeti Tanácsának titkára; Nagy László, a Bp. 62-es postahivatal Szakszervezeti Tanácsának bérfelelőse; Sebastyén Ottília, a Budapest-vidéki Területi Bizottság közgazdasági felelőse; Tóvizi László, a Központi Táviróhivatal Szakszervezeti Bizottságának közgazdasági felelőse. A téma: a forgalmi, végrehajtó szolgálatnál most végrehajtott bérfejlesztés tapasztalatai.

A résztvevők egyöntetűen igazolták: helyes volt a Vezérigazgatóság és a Központi Vezetőség állásfoglalása, amely szerint a mostani bérfejlesztéskor rendelkezésre álló lehetőségeket a forgalmi dolgozók bérszínvonalának javítására kell fordítani. Helyesebb azt is, hogy a munkakörre egy dolgozónak nem adhattak havi 80,- Ft-nál kevesebbet.

Önállóság — demokratizmus

A felszólalók saját területük tapasztalataival is bizonyították: helyes volt az elv, mely szerint a korrekció végrehajtása során az egy főre jutó átlag a lehetőségek szerint nagyobb legyen, még akkor is, ha egyes területeken átmenetileg bizonyos feszültségek keletkeznek. A bérintézkedés célja ugyanis az, hogy egy-egy réteg bérproblémáit bizonyos időre — legálább 3 évre — viszonylag megnyugtatóan rendezze.

A Bp. 62-es hivatalnál például erős feszültség keletkezett: a levélbeosztásnál ugyanis 2—300 forintos emelést hajtottak végre, ugyanakkor a főköbörbeosztásoknál erre nem volt lehetőség — utólag kellett korrekciókat végrehajtani. A önállóság nyújtotta lehetőséggel jól éltek: a minimumot 90—170 forint közé állították be, s ennek érezhetően pozitív a hatása.

Különösen a levélfeldolgozásnál sikerült előre haladni. A dolgozók hangulatából arra lehet következtetni, hogy jelentősen csökken a mintegy 80—150 fő között mozgó állandó fluktuáció.

A Budapest-vidéki Területi Bizottság tapasztalatai szerint: a III—IV. osztályú hivatalok önállóan osztották fel a rendelkezésükre álló összeget. A demokratizmus érvényesülését jól szolgálta, hogy az elosztásra a javaslatot bizottságok készítették. A terület forgalmi állományi létszámának mintegy kétharmada részesült béremelésben.

A szakszervezeti munka segítői

Régen várt könyv a: „Munkavédelmi jogszabályok gyűjteménye”. A szerkesztői kézikönyvbe gyűjtve bocsátották az érdekeltek rendelkezésére a munkavédelemmel kapcsolatos fontosabb jogszabályokat, határozatokat.

A „Munkaegészség” c. könyv szinte kapcsolódik az előző témához. Tudjuk, hogy a posta területén is emelkedik a betegállományi létszám. Számos munkahely korszerűtlen, zsúfolt, tehát van bőven mit tenni a munkavédelmi aktíváknak. Hasznos útmutatást nyújt a könyv.

A „Szakmunkásképzés” c. könyvhöz dr. Beckl Sándor, a SZOT titkára írt előszót. Nagyon hasznos közelebb kerülni ehhez a témához, annál is inkább, mert a postai utánpótlás biztosítása is igen időszerű napjainkban.

„A vállalati bérbizottságok kézikönyve” szinte minden szakszervezeti tisztségviselőt és szervezett dolgozót érint. Mindenekelőtt a szociális bérezés néhány elvi kérdéséről tájékoztat a szerzők, majd rátérnek a jövedelem szabályozás rendszérére, a vállalati alapok képzésére, illetve felhasználására, a bérigazságtételre, a munkaidő-csökkentésre, a Kollektív Szerződés rendszerére s végül a társadalmi bérbizottság megszervezésére, működésére. Dr. Sebeők István: A dolgozó anyagi felelőssége c. füzet is igen aktuális, hiszen általában többet szólnak a jogokról, mint kötelezettségekről. Mindenekelőtt az anyagi felelősséget, annak mértékét tárgyalja a füzet, majd a kártérítési eljárást ismertet.

„A családi pótlék szabályai” c. zsebkönyv nélkülözhetetlen segédeszköze a társadalombiztosítási aktíváknak. Tartalmazza a legújabb rendelkezéseket, azok végrehajtásának módszereit. Sándor S.—Sáska S.: Az ártanacsadó és ártellenőrző bizottságok feladatai c. füzet érdekességnek számít. Tisztázta a hatósági és vállalati árpólitikát, az árrendszert és az ármechanizmust, az árszabályozást, a szakszervezetek ellenőrző szerepét és felelősségét. Kerekes György: Mi a „harmadik világ”? c. füzet a „Válaszolunk a dolgozók kérdéseire” c. sorozatban jelent meg, s témája Ázsia, Afrika, Latin-Amerika, azok népeinek életkörülményei, fejlődési tendenciái, politikai megmozdulásai. (Kaphatók: Szakszervezeti Könyvesboltban Bp., VIII., Rákóczi út 54.).

lésben, a 80-tól 250-ig terjedő skálában. Nagyon alapos, előzetes vizsgálat nyomán került sor az egyes csoportoknál a keretek megállapítására. A béremelésben részesültek körében jelenleg elégedettség tapasztalható, noha az előzetesen elterjedt hír a 2—300 Ft-os emelésről bizonyos zavart, relatív elégedetlenséget okozott. A szakszervezeti tisztségviselők, a bizalmi fontos feladata: magyarázzák a bérfejlesztés módját és miértjét, különösen azoknál, akik most kiharadtak.

Mérlegelés és megkülönböztetés

A Helyközi Távbeszélő Igazgatóság területén a távbeszélő-kezelők problémáinak megoldása is sürős volt. Az előző 30—40 forintos alsó határral szemben, most 100 forintot jelöltek meg. Az egységek itt is önállóan rendelkeztek a számukra biztosított pénzzel és egyenlőenként vizsgálták az embereket. Amellett, hogy nagy figyelmet fordítottak a törzsgárdára, méltányolták, azoknak a fiataloknak a jó munkáját is, akik még csak 3—5 éve dolgoznak távbeszélő-kezelőként. Közismert, hogy a forgalmi szolgálat és távbeszélő kezelés meglehetősen kényelmetlen és nehéz szolgálat, (éjszaka, vasárnap és ünnepnap stb.), — a bérfejlesztés észrevehető megnyugvást hozott, csökként várnak a fluktuáció területén is. A dolgozók hangoztatják, bizonyosak abban, hogy a jelenlegi bérfejlesztésnek rövid idő múlva folytatása is következik.

A szakszervezeti vezetés most nagy figyelmet fordít a műszakiakra. A terület dolgozóinak mintegy kétharmadát itt a műszakiak adják. Ezért a III. negyedére kapott üzemi jutalmak szétosztásánál nagyobb összeget (300—800 forintig) biztosítottak számukra, akik ebben — joggal a nyári nagy munkák elismerését is láfják. A műszaki területen különösen nagy az ipar munkaerő-elcsúszó hatása — erre gondolni kell a fejlesztés során, hogy mérsékelhessék ezt az irányzatot.

A Központi Táviróhivatal területén a forgalmi, végrehajtó szolgálat dolgozói részére általában mintegy 130—150 forintos béremelést hajtottak végre. Az osztályokra bontásban tevékenyen résztvevő a szakszervezeti bizottság, míg az osztályokon belül az OB-k és a bizalmiak érvényesítették véleményüket. A táviratfelvevőknél végrehajtandó fejlesztésben kialakult vita során végül is a szakszervezet álláspontja érvényesült. Készségkülönbségek miatt a munkát,

hogy mérhető teljesítmények alapján lehetett differenciálni. A tapasztalatok szerint jelentősen eldőlt az osztályokon belüli feszültségek.

A Bp. 114-es postahivatalban a levélfelvevőknél és az egyesített felvevőknél volt a legjelentősebb a korrekció. A differenciálás elvét határozottan érvényesítették. Először kerültek például az arany fokozatot elért Szakma Ifjú Mesterei, a legjobb minőségű munkát végzők, a törzsgárda tagjai, stb. Mindezek ellenére, a felvételnél még most is nagy a vándorlás, a szinte válogatás nélküli kényszerű munkaerő felvétel kétségkívül a minőség rovására megy.

A résztvevők területük tapasztalatai alapján egyöntetűen hangsúlyozták: helyes volt a bérfejlesztést a forgalmi területre fordítani. A betöltetlen forgalmi létszám következményeként ugyanis sok területen kétségkívül növekedett a munkaintenzitás, továbbá az olyan túlmunka, amelyet nem minden esetben fizettek ki. Különösen a kézbesítők körében emelkedett az ilyen igénybevétel. A forgalmi területen végrehajtott bérfejlesztéstől mindentűt sokat várnak a munkaerőhelyzet megstabilizálásában. Különböző postaszervek érthetően nagy erőfeszítéseket tesznek azért, hogy a forgalmi létszámnorma szerinti szükséglet, a tartalékkal együtt, rendelkezésükre álljon. Ha ezt nem biztosíthatják, súlyos helyzetbe kerülnek, különösen ha figyelembe vesszük a várható további munkaidő-csökkentéseket is.

A helyi szakszervezeti szervek, a tisztségviselők, a bizalmiak jelentékeny szerepet vállaltak a bérfejlesztés — lehetőségek szerinti igazságosabb — végrehajtásában. Általános tapasztalat, hogy a szakszervezet mindezt igényelte és számított a szakszervezet segítségére, hiszen eleve nyilvánvaló volt, hogy még a legmondosabb körülmények mellett sem lehet minden feszültséget feloldani, sőt újabb feszültségek is keletkezhetnek.

Vegyék le a „hét pecsétet”

A beszélgetés során többben hangsúlyozták: jó néhány problémát kell még megoldani, megfelelő felmérés, sokféle érdekegyeztetés alapján. Ilyenek a törzsgárda, a nyugdíj előtt állók, a forgalmi tiszt munkaadók helyzete, továbbá az éjszakai pótlék további emelése, a munkaidő-csökkentés, a kiküldetési és utazási átalány, a helyettesítési díj problémái, valamint olyan kérdések, mint az, hogy az igazgatási törzseknél is ki kell fejleszteni a felzárkózás lehetőségét, vagy a július 1-e után felvett fiatalok helyzete; általában az úgynevezett egyéb kategóriákra is gondolni kell.

A most végrehajtott bérfejlesztés a forgalmi dolgozók bérszínvonalán javított. A posta minden dolgozója jól tudta, hogy közös érdek a terület helyzetének rendezése. Ezért általában mindezt érezhető bizonyos szilárdulás és megnyugvás. Szaghatatlan viszont az is, hogy számos és jelentékeny probléma vár megoldásra. A legfőbb azt hangsúlyozni, hogy a sokszor az úgynevezett „kényes kérdések” körébe sorolt bérfejlesztési területekről is le kell venni a „hét pecsétet”. A tapasztalatok bizonyítják: a dolgozók időben, jólétre történő informálása a készülő tervekről, a lehetőségekről, sőt a lehetőségek hatásáról is, mindig jobb módszer, mint a bizonytalanság, a kényszerű akadályok elhallgatása. A bérfejlesztés mostani szakaszának is ez egyik legfőbb tanulsága.

Várkonyi István

Erélyesebben!

A Pécsi Területi Bizottság legutóbbi ülésén megvitatta BAGARUS GYÖRGYNEK, a Pécsi Postaigazgatóság fejlesztési vezetőjének a III. ötéves terv időszakában a munkakörülmények javítására, a munkavédelmi és szociális ellátottság fejlesztésére előirányzott összegek felhasználásáról szóló beszámolóját. Megállapították: az igazgatóság — a területi bizottsággal együttműködve — számos nehézséget leküldve sok mindent tett a körülmények javításáért.

Az igazgatóság a III. ötéves tervidőszakban csaknem 458 millió Ft-ot biztosított a beruházási, korszerűsítési, karbantartási feladatainak végrehajtására. Ebből az összegből mintegy 66 milliót fordítanak új postaházak építésére, a meglévő korszerűsítésére, átalakítására, a nehéz fizikai munka megkönnyítésére, a munkavédelmi és szociális ellátottság fejlesztésére. Az előirányzott feladatokat mintegy 80 százalékkal végrehajtották. 4 év alatt 22 új kis postaház épült, s ennél többet korszerűsítettek. Az igazgatóság területén 1966-ban 13 olyan postaszerv volt, amely életveszélyesnek nyilvánított épületben, helyiségben működött, s a 4 év alatt ezek száma 3-ra csökkent. A következő évben az igazgatóság 6,7 milliót kíván felhasználni ilyen célra. Szükség is van erre, mert Szentgáloskér, Zalászentbalázs és Kistórnás postahivatal repedezett vályogfalú épületben működik.

A pécsi és siófoki műszaki épület kivételése is megkezdődött. Üzembe helyezték Pécs 1. és Kaposvár 1. megyei postahivatalban a fűtők munkáját megkönnyítő salakfelvonót. Elkészült a pécsi 60 férőhelyes korszerű munkásszálló és oktatási épület kivételési tervet, az építkezést 1970-ben kezdik. Kaposváron sürgetik a munkásszálló létesítését, ugyanitt nem kielégítő a távbeszélőközpont szellőzése sem. A változó munkahelyen dolgozó hálózatépítő munkások részére 2—2 lakóköcsit vásároltak. Több millió Ft-ot fordítottak irodabútorok kicserélésére, a vendégszobák és meglévő munkásszállások fejlesztésére, a kezelésgépesítésre és a nehéz fizikai munka megkönnyítésére. E célból irodagépeket, betonkeverőket, légkompresszorokat, fűrógépeket, konyhagépeket, egyéb bel- és külföldi munkagépeket szereztek be. Ugyancsak jelentős összeget fordítottak a fűtés, a mesterséges világítás és szellőzés korszerűsítésére, a zaj csökkentésére. Nagykiszta 1. hivatal távbeszélő-kapcsoló helyiségében jelenleg is nagy a zaj, s a falak hangszigetelése 1967. óta húzódik. A PÉKÜ 1970 elejére vállalta a hangszigetelést.

Megállapították: évről-évre emelkednek a költségek, ennek ellenére csak az új és korszerűsített létesítményekben javultak jelentősen a munkakörülmények. Sokkal lassabb a fejlődés a hálózatépítés és körzetmesterségi dolgozók esetében. Fokozottabb ütemben tervezik megvalósítani a szállítást, rakodást gépesítést, a munkások kulturált szállítást és a kezelésgépesítést.

Az igazgatóságnak és a területi bizottságnak elégedettségre — a fejlődés ellenére — nincs oka, mert még vagy 100 postahivatal dolgozó várja helyzetük javulását. A vizsgálatok szerint és a statisztika alapján az igazgatóság területén az üzemi balesetek 50 százalékkal emelkedtek. Az 1967. évi 44-gyel szemben tavaly 66 üzemi baleset történt, s ez év október végével már a 63. üzemi balesetnél tartanak. Az elmúlt 3 évben 3 halálos üzemi baleset is volt. Meg lehet mindent magyarázni, de a tényeken a magyarázkodás nem sokat segít.

Az eddigieknek még erélyesebben kell érvényt szerezni a munkakörülmények javítását, a munka biztonságát elősegítő műszaki, munkaszervezési és egyéb intézkedéseknél. A munkavédelmi örök, szocialista brigádok hatékonyabb tevékenységével, közös összefogással sok balesetet tudnak megelőzni.

Javaslatok

Milyen javaslatok vannak a Szakszervezeti Tanácsnak a Budapesti Postaigazgatóság negyedik ötéves tervéhez? — erről beszélgettünk Kovács Józseffel, az igazgatóság Szakszervezeti Tanácsának titkárával.

— Az igazgatóság negyedik ötéves terve még meglehetősen kezdetleges állapotban van, ezért javaslataink is csak féllegiek, szék. Tehát a Szakszervezeti Tanács fóruma elé sem vihettük. Nagyjából tehát csak saját észrevételeimet, javaslataimat mondhatom el — hangzik a válasz. — Azért is nehéz lesz ilyen korai időszakban nyilatkozni, mert lehetőségeinket, terveinket a majdani közgazdasági szabályozók befolyásolják. Mégis körvonalaznék néhány dolgot. A Budapesti Postaigazgatóság évi 3,3 százalékos bevételnövekedéssel számol. Ez inkább óvatosságot, előirányzat. A gyorsabb ütemű forgalomnövekedésben azonban számításba kell venni a létszámot is. Jelenleg 300 főnyi a hiány. A munkaerőhiány nagy terhet ró a postások vállára. A létszám-normákat a negyedik ötéves tervben okvetlenül biztosítani kell!

— A tervhez szükséges számítási alap szerint az átlagbér szintén a közgazdasági szabályozóknak megfelelően alakul majd. Hangsúlyozom: a jelenlegi évi 2 százalékos emelkedést kevésnek tartom. Az áremelkedés is hasonló arányú, tehát ezzel csak a szintet lehet tartani. Javaslatom: vagy nagyobb mérvű növekedést kell tervezni, vagy időnként, központi segítséget biztosítani.

— Még egy kérdés: a személyi jövedelmekben, illetve a bérben a jelenleginél nagyobb arányt képviseljen a rangbér a munkaköri bér rovására.

— Az év végi részesedést illetően, véleményem szerint, olyan terv szükséges, amely feltételezi az egyhavi fizetést megfelelő összeg elérését. Az igazgatóság tervében egyelőre kevesebb szerepel, ezzel nem értek egyet.

— A szakképzés is egyre inkább előtérbe kerül. Az idősebb korosztály lassacskán elhagyja a terepet, a fiatalok egyre többen vannak. Arányuk ma mintegy harminc, a nők ötven százalék. Ahol azelőtt férfiak dolgoztak, ma tért hódítanak a nők. Az éjszakai levélfeldolgozásban, az irányításban egyaránt. A nők képzése pedig nehezebb, mint a férfiaké. Mődot kell találnunk arra, hogy otthoni gondjait, kötelezettségeik mellett is jusson idejük erre.

— A hálózatfejlesztés, a hivatalok állaga szintén fontos pontja terveinknek. Budapestén ez idő szerint 150 hivatal és két postautóm működik. Szerintem a negyedik ötéves tervben nem kívánatos számukat szaporítani. Indokolt viszont csökkenteni a kishivatalok arányát, a középtípusok javára. A két műszakos hivatalok gazdaságosabbak, kisebb költség áran, jobb kiszolgálást biztosítanak és kedvezőbb munkakörülményeket nyújtanak. Sok az elavult, zsúfolt helyiség! A következő tervidőszakban a nagyobb hivatalok rekonstrukciójára kell összpontosítani. Eddig inkább a kisebbeket hoztuk rendbe, mert az olcsóbb volt. Új hivatalokkal is enyhíteni kell a jelenlegiek zsúfoltságát.

— A terv alapját képező előterjesztésben szerepel a budai, majd a XIII. kerületi kézbesítő-hivatal, amely a 114-es, illetve a 62-es tehermentesítésén. Szerepel továbbá a Hírlapterjesztő Üzem bővítése, majd a XVI. kerületi kézbesítő hivatal. Napirenden van az osztályba nem sorolt nagyhivatalok rekonstrukciója, amely a IV. ötéves terv első időszakában fejeződik be. Végleges megoldást azonban a postakombinát jelent.

— A felsorolt intézkedések kedvezően hatnak a munkakörülményekre is. Ugyancsak a munkakörülményeket javított javítani a gépesítés, az öltözök, mosdók korszerűsítése, ahol szükséges, új szociális létesítmények üzembe helyezése, a szociális normák figyelembevételével. Jelenleg éppen a legnagyobb hivatalokban van a legtöbb gond; kevés a mosdó, kevés a WC. Napirenden szerepel, de korántsem megoldott a szellőztetés. Gyakran panaszkodnak az emberek a zsák-bontással járó porra. Sajnos, nem sok biztatni mondhatók, a megoldást csak részben biztosítja a IV. ötéves terv.

— Tudjuk, hogy sok helyütt akadozik a hírlapkézbesítés. Lényegesen javítana a helyzeten a kézbesítő járássokba való kiszállítás, amit meggyőződésem szerint már az ötéves terv elején meg kell valósítani. Tehermentesíteni kell a kézbesítőket a felesleges út és súlycipelés alól. Ez a megoldás a munkakörülmények javítása mellett jobb szolgáltatást is biztosít az előfizetőknek.

A IV. ötéves tervben mindenütt sor kerül a munkaidő-csökkentésre, természetesen a szombat—vasárnapi szolgáltatások fenntartásával, olyan módon, hogy ennek fejében vagy szabadnapot, vagy pénzt adunk. Felül akarjuk vizsgálni a kishivatalok nyitvatartását, úgy módosítva, hogy a közönségnek több hivatal álljon rendelkezésére. Elgondolásaink között szerepel az üzemi üdülő bővítése, azután 150—200 személyes munkásszálló építése a budai kézbesítő hivatal épületében. Tervezzük lakásépítési akciókat, elsősorban a kisberek támogatására. A szakszervezeti tanács már most is évente mérlegeli; kik részesüljenek kamatmentes lakásépítési kölcsönben, s igyekszik évről-évre bővíteni a kört. De közreműködik az építkezés lebonyolításában is.

— Végül hangsúlyozom, amit már előjáróban említettem, az igazgatóság tervének ismeretében dolgozzuk ki részletes javaslatainkat, amelyeket jóváhagyásra a tanácsülés elé terjesztünk — mondotta befejezésül Kovács József.

Lukács Mária

Irodalmi pályázati felhívás

A Postások Szakszervezete Elnöksége hazánk felszabadulásának és szakszervezetünk megalakulásának negyedszázados évfordulója tiszteletére, irodalmi pályázatot hirdet, a helyi szakszervezeti szerv 25 éves történetének ténykedéséből, harcaiból és eredményeiből, a szakszervezeti bizottság munkás hétköznapijaiból és ünnepeiből merített témák feloldozására. A pályázat műfaja tetszés szerint választott próza (tanulmány, riport, elbeszélés stb.) tartalma azonban a történeti hűségnek megfelelő legyen.

A maximum 6 gépelt oldal terjedelmű pályaműveket a pályázó neve, hivatala (üzeme) megjelölésével a Postások Szakszervezete Elnökségének (Bp., XIV., Cházár A. u. 13.), 1970. április 4-ig kell beküldeni.

I. díj:	1 500 Ft
II. díj:	1 000 Ft
III. díj:	600 Ft

A pályaművek elbírálását a Postások Szakszervezete Elnöksége által külön e célra alakított bizottság végzi, s az eredményeket a Postás Dolgozó 1970. júniusi számában teszi közzé.

A díjnyertes pályaművekből a Postás Dolgozó 1970. júniusi folyamatosan szemelvényeket, részleteket közöl.

Felhívunk minden postás dolgozót — aki az elmúlt 25 év során tevékenyen részt vett a szakszervezeti mozgalomban, s arról kellő tájékozottsággal rendelkezik —, vagy egyszerűen kedvet érez a kutatásra, és az írásra —, vegyen részt a pályázaton!

Bízunk abban, hogy felhívásunk sok régi tisztségviselőben, dolgozóban talál visszhangra, érdeklődést ébreszt a fiatalokban és a pályázók bizonyosságát adják annak a tiszteletnek, megbecsülésnek, amellyel a postások társadalmá a 25 éves jubileumi évfordulóra tekint.

Postások Szakszervezete
Elnöksége

A KÖZÖS HARC MŰSZ ÉVE

A Szakszervezeti Világszövetség VII. kongresszusa az év október 17-26 között ülésezett hazánkban. A nemzetközi szakszervezeti mozgalmat öt világrészről több mint száz ország delegátusa képviselte a vett részt a kongresszus munkájában, hogy tovább erősödjön a dolgozók nemzetközi összefogása és előbbre vigyék a világ dolgozóinak közös ügyét.

A Szakszervezeti Világszövetség 25 éves fennállása óta erőteljes és következetes képviselője, kifejezője a dolgozó tömegek érdekeinek, s kongresszusai egy-egy állomása a fejlődésnek. Állásfoglalásai, döntései és határozatai mindenkor segítséget adtak a dolgozók sok áldozatot követelő harcához.

A budapesti kongresszus — a világ dolgozói várakozásának megfelelően — túl azon, hogy az elmúlt évek munkáját értékelte —, eleget tett azoknak a követelményeknek, amelyeket a jelenkori világ vele szemben támaszt.

Minden haladó gondolkodású szervezett dolgozó öröme és javára a Sz. V. Sz. tovább erősödött szervezetében, egységében és erejében. A kongresszus meghatározta a közös és egyetemes irányú fő feladatokat. Így mindenekelőtt a haladó nemzetközi szakszervezeti mozgalomban következetes harcot hirdet a dolgozók egységéért, közös fellépéséért, a társadalmi haladásért, a szakszervezeti és demokratikus szabadságjogokért. Segíti a haladó emberiség összefogását a nemzeti függetlenségért, a békéért, a kizsákmányolás, az imperializmus, a gyarmati rendszer ellen vívott harcban. A Szakszervezeti Világszövetség együtt teljesíti e közös, a dolgozó emberiséget foglalkoztató feladatokat. Ebben a világméretű harcban az Sz. V. Sz. a nemzeti szakszervezeti központokra és a Nemzetközi Szakszervezeti Szövetségekre támaszkodik.

Új erőt kölcsönzött a haladó szakszervezeti világmozgalomnak, a történelmi változások és realitások figyelembevételével növelte a világmozgalom egységesebb fellépését, de a sajátosságok érvényesítését is a tagszervezetek munkájában. Ez teszi lehetővé, hogy egyeztessen és összehangolja tevékenységüket, akcióikat, közkinccse tegye a világ szakszervezeti mozgalmának sokszínű, gazdag, harcos tapasztalatát. Hogy a világszövetség, mint egységes osztályharcos érdekvédelmi szervezet következetesen gyakorolhassa az internacionalizmust és a munkásszolidaritást. Így válik lehetővé, hogy a világ haladó szakszervezeti mozgalmai a különböző kontinenseken, az eltérő

gazdasági és társadalmi rendszerekben működve, szerteágazó szakmai sajátosságokat is érvényesítve egyre szélesebb és harcosabb szövetségben lépjenek fel a társadalmi haladást gátló embertelen monopóliumok és imperialista célokat szolgáló nemzeti és nemzetközi szövetségekkel szemben.

E napokban emlékezünk a Szakszervezeti Világszövetségen belül működő Posta-Táv-közlés és Rádiószolgálat dolgozó Szakszervezeti Nemzetközi Szövetsége megalakulására.

20 évvel ezelőtt, 1949. október hó 27-én Berlinben 10 ország posta- és távközlőszolgálat szakszervezeteinek képviselői összejöttek, hogy megalakítsák a Posta-Táv-közlés és Rádiószolgálat Dolgozóinak Nemzetközi Szakszervezeti Szövetségét.

Ezzel teljesült több ország szakszervezetének a kívánsága; létrejött egy olyan nemzetközi szakmai szervezet, amely szívvel, lélekkel azon fáradozik, hogy a posta-táv-közlés és rádiószolgálat dolgozóinak érdekeit és a szakszervezeti egység eszméjét hatékonyan képviselje, ugyanakkor hozzájárul a nemzetközi szakszervezeti mozgalom fejlesztéséhez és egységéhez.

A nemzetközi szövetség megalakítását néhány hónappal korábban a II. szakszervezeti világszövetség kongresszus Málindában (Olaszország) határozta el. Már a nemzetközi szövetség megalakítására vonatkozó felhívás széles visszhangra talált. Az elkövetkező években a fiatal nemzetközi szövetség és tagszervezetei a kapcsolatok széles hálózatát építették ki. A nemzetközi szövetség első sikereit a Nemzetközi Munkahivatalnál és az Egységügyi Világszervezetnél érte el, elsősorban a munkafeltételek javításában, ezen belül is a telefonkezelők és a postaszemélyzet jogainak védelmében.

A posta- és távközlőszolgálat szakszervezetei közötti szolidaritási mozgalom jelentősen fellendült, s így megszilárdult a dolgozók testvéri szövetsége. Nemzetközi szövetségünk kiállt a béke fenntartásáért és azért, hogy a rádiószolgálatot csak békés célokra és a népek közötti barátság elmélyítésére, s ne a háborús propaganda céljaira használják.

A posta- és távközlőszolgálat dolgozóinak gondja hasonló a közalkalmazotti szolgálat más szakágazatát foglalkoztató problémákhoz, mint pl. a ki-nevezési rendszer, a bérrendszerek, a nyugdíjak, a dolgozók jogainak rendezése. Így alakult ki a jelenlegi Közalkalmazotti Szolgálat és Rokonszakszmák Dolgozó Szakszervezetének Nemzetközi Szövetsége,

amely évről évre növekedett számszerűségében és tekintélyben. Ma nemzetközi szövetségünk egyesíti a közalkalmazotti szolgálat több mint 20 millió dolgozóját, ezek között több mint 3 millió a posta- és távközlőszolgálat dolgozója. A világ 31 országában 89 szakszervezet tagja a nemzetközi szövetségnek. Továbbá valamennyi világrész számos szakszervezetével vannak baráti kapcsolataink, olyan szakszervezetekkel is, akik más nemzetközi szakmai szövetséghez csatlakoztak, vagy önkormányzatúak.

Nemzetközi szövetségünk sorába tömöríti mind a szocialista, mind a kapitalista, valamint a fiatal államok szakszervezeit. Tevékenységünk alapja és kincstára a közalkalmazotti szolgálat széles, szerteágazó szervezeteinek kialakult hasznos tapasztalatai, amelyeket mindig kötelességszerűen adunk át egymásnak a nemzetközi összefogás, az osztályszolidaritás jegyében.

Tudatában vagyunk annak is, hogy nemzetközi szövetségünk tekintélye és eredményes működése tagszervezeteinek erejében és elért sikereiben rejlik. E szervezet létrehozását mi határoztuk el, mi hívtuk életre. Kötelességünk tehát, mint e világszervezet egyik tagjának a szakszervezeti munka legjobb formáit és módszereit kutatónk, magassabb szintre emelnünk. Saját munkánk megújítása, sikerreinek fokozása és más tagszervezetek munkájának eredményessége a nemzetközi szövetség működésének meghatározója volt eddig, s az marad a jövőben is.

Elért eredményeink feljogosítanak, hogy bizalommal tekintünk a jövő elé. A jövőben is minden erőltatva vetünk a nemzetközi szakszervezeti egység megteremtéséért. Sikra szállunk a jobb munka- és életfeltételekért, és a nemzetközi munkásszolgálat céljairól. Meggyőződésünk, hogy a legutóbbi — 1963 évi — budapesti szakmai konferencián elhatározott célok következetes megvalósítása új sikerekhez vezetnek.

Mindig azon fáradozunk, hogy kialakítsuk testvéri és baráti együttműködésünket a posta- és távközlés és a rádiószolgálat dolgozóival, valamint minden dolgozó érdekében tekintet nélkül arra, hogy mely nemzeti vagy nemzetközi szervezethez tartoznak, minden fajt, nemzeti és világméretű hovatartozás megkülönböztetése nélkül.

A mai bonyolult világban szükségesebb a szakszervezeti egység, mint valaha. Érdekeink ma is egyek és oszthatatlanok.

Besenyi Miklós

Az Érem újabb oldala

A hangulatos őszi alkonyatban lelépett a tévé képernyőjéről és a Mikro Színpadról a színes, fényes szmokingjában szellemét csillogtató konferanszié és humorista — Komlós János —, hogy különböző műfajú művészekkel együtt részt vegyen egy új klub megnyitóján, „a Benczúrban”. Mégpedig nem is akármilyen klubban: a Postás Népművelők Klubjában. Ezen a klubalapító délutánon és estén — 3-tól 8-ig — Budapest postai üzemétől, szerveitől eljötték a szakszervezeti, alapszervi kulturális-jelelősk, könyvtárosok és közönségszervezők, tehát mindazok, akiknek műlik a népművelés frissessége és alapossága, vonzó szélessége.

E jelzőket azért is hangsúlyozni kell — mert ilyen szellem tükröződött ezen a klub-délutánon. Még a megnyitás sem volt „olyan protokolláris”: Koncz Sándor, a KPSZT titkára és dr. Káldor János, a Művelődési Központ igazgatója, mint a házigazdák a vendégeinket a fehérasztalok mellett köszöntötték. Szavakból, s aztán a beszélgetésből kibontakozott a klub jövője, igazi tartalma. A kultúrfelelősök, könyvtárosok, közönségszervezők minden hónap valamelyik péntekén találkoznak itt, hogy otthonias légkörben beszélgetsenek az irodalmi, színházi, zenei élet eseményeiről, megvitassák munkájuk tapasztalatait, terveit. Már így önmagában is aligha van színesebb beszélgetés, ám a klubvezetők még ezt is tovább színesítették, úgy mint ahogy most is tették.

Komlós János „publicisztikai cserepécsé” — ugyanakkor, amikor sok aktuális kérdésre, fonákra mutatóra — joggal váltott ki újra és újra harsogó nevetést. Szendrői József, a rendező, színművész a színházi életéről szóló „tájékoztatóját” saját humoros verseivel fűszerezte. Szirmai Márta, az Operaház tagja először Bartók és Kodály dalaitól szórakoztatta és gyönyörködtette a klubot; később — további beszélgetés után — rendkívül szép néger spirituáléval. Aztán, amikor a Postás Irodalmi Színpad munkájára került a szó, Szűcs Györgyi a készülő Sántha-est egy mélyhatású számát adta elő.

Szóban, a kiosztott kérdőíveken a klubtagok kifejezték kívánságaikat: kikkel akarnak találkozni az elkövetkező hónapok egy-egy péntekjén? Ipper Pál és Abo-dy Béla, Mensáros László és Mikos György... és így tovább, a színházi, irodalmi, zenei ismertetések szerepeltek a „kívánságlistán”. (K. Gy.)

TÁRSADALMI MUNKÁINK

A Posta Központi Javítóüzem szakszervezeti bizottságának gazdasági felelőse ötv. Bíró Imréné. Közfunkciója még 1948-ra nyúlik vissza, amikor első ízben választották meg nőfelelősné. Azóta állandóan tisztségviselő a közélet fórumán.

Jelenlegi munkahelyén 1951-től megszaktatás nélkül tölti be a gazdasági felelős tiszteit. Munkájában nagy se-

gítség a szakmai felkészültsége; a könyvelési csoport vezetője.

Nem túlzás róla azt állítani, hogy az üzem egyik leg-népszerűbb dolgozója. Ezt nem csupán jó munkájának, emberi tulajdonságának köszönheti, hanem nagymértékben lelkes, odaadó szakszervezeti munkájának is.

Sosem várja, hogy a dolgozók keressék fel ügyes-bajos dolgaikkal, hanem állandóan tájékozódik a problémákról és mindig készen áll segítségét kezdeményezni.

Szakszervezeti funkcióját nem tekintí merev határokkal lezártnak. Ha szükségét látja, a bizalmas munkakörébe is „bedolgozik”. Ez az alapja annak, hogy a két évtizedet meghaladó működése alatt dolgozótársai mindig méltónak találták a bizalmat. Érdekes talán megemlíteni azt is, hogy az 1956-os időben, a titkár lemondása folytán vezető nélkül maradt szakszervezeti bizottság ügyeit — a helyzet megszállásáig — töretlenül és félelem nélkül tovább vitte. A jó munka elismeréséül 1965-ben a Szakszervezeti Munkáért kitüntetés arany fokozatát kapta, a posta kiváló dolgozója. Hogy vázlatunk teljesebb legyen, arról is meg kell emlékezni, hogy Éva nevű leánya a Budapest 90-es postahivatal szb gazdasági felelőse, Imre fia pedig a kábelüzem szakszervezeti bizalmi.

Sohasem volt könnyű a munka a Budapest 72. sz. postahivatalban, az ország legnagyobb, központi irányítású hivatalában. Nincs se ünnep, se vasárnap, se karácsony. Sok munka, sok dolgozó, sok probléma. Áll ez a szakszervezeti munkára is. Ez jellemezte azt a közel negyed századot, amelyet Fábrián István osztályvezető-helyettes választott tisztségviselőként, s majdnem egy évtizeden át üzemi bizottsági, illetőleg szakszervezeti bizottsági titkárként eltöltött.

Hozzájárult munkájának sikereihez a hivatal minden dolgozójának osztatlan bizalma is. Voltak működésének nagyon nehéz időszakai is, amikor a népszerűtlen feladatok érdekében is ki kellett állnia. A szükséges tapintattal, megfelelő diplomáciával ezeken a nehézségeken is túl tudott jutni. Az ő működésének is a legnehezebb időszak a ellenforradalmi időszak volt, akkor is meg tudott maradni a párt által megszabott irányvonalon.

Az utolsó szakszervezeti választásoknál — a közeljövőben bekövetkező nyugdíjazása miatt — azt kérte, hogy ne jelöljék tisztségére. Ez azonban nem jelentette a visszavonulását, továbbra is tevékenyen vesz részt a szakszervezeti bizottság munkájában.

Jában. A 25 éves szakszervezeti tagságát még a tényleges szolgálatban éri el. Mindezekért az elismerés sem maradt el: a Munka Érdemrend bronz fokozatával és a Szakszervezeti Munkáért Érem bronz fokozatával tüntették ki.

Reméljük, hogy a jóegészségben eltöltendő nyugdíjas idejében is segítségére lesz szakszervezetünknek. (J. L.)

PÁRIZSI VISZONTLÁTÁS

BOJKOTTAIT EBBŐ

Három évvel ezelőtti riportorozatomban megemlítettem, hogy Párizs főútonalain, vagy a zegzugos utcák házainak kerítésfalan látható egy-egy kis táblácska névvel, dátummal, egy számmal, s ezek szinte azonosak. 1940-41-es évek. Megkerestem az egyik táblát: Pierrét, aki postás volt és partizán. A náci betolakodók lötték egyen. A régi házat már nem találtam. Helyén felhőkarcoló áll. De valamelyik építőmunkás a kis táblát belevészte a vörös márványba. S virág természetesen minden nap friss került oda.

Tiszteletre érdemesek azok az emberek, akik harcosai emléket nemcsak szavakban építik. Vajon a harcos hagyomány is él még? Válaszul egy személyes élményem szolgál. Elvetődtem Lámogés-ba, ahol időközönként 400 postássegéd-tisztet képeznek. Kisérőm büszkélkedni akart a francia postászakképzéssel és megmutatta az iskola ebédlőjét, de az éppen üres volt. A 400 tanfolyamhallgató ugyanis bojkottálta a posta szociális „szponzójának ebédlőjét, s az étterem előtt ülve hideget ettek. Így tiltakoztak az ételek minőségének romlásáért és az árak emelése ellen. De úgyiszent tiltakoztak a tanfolyam költségeinek növekedése miatt is.

Megkérdéztük a szakszervezeti vezetőket, mi a véleményük erről?

— Az igazgatás merev, hibás módszere mi-

att elégedetlenek a postásfiatalok. Általában úgy magyarázkodnak, hogy a posta még mindig többet ad, mint más szakma. S ilyenkor a legrosszabb szakmákhoz hasonlítják a postát. Ilyenkor mi is tiltakozunk — hallottam P. Daján elvtársától. — De nemcsak a fiatalok, hanem, mint már mondtam, a nők helyzete is hasonló. A mi legnagyobb ellenfelünk az igazgatás. Ezt ki is jelentettük szóban és írásban egyaránt. Alkudoztunk évekig, most már követelünk, de nagyon higgadtan és megalapozottan. Azt hiszik, nem vesszük észre manővereket, hogy erőnket megosszák, s így, szétforgácsolva győzedelmeskedjenek majd rajtunk. De ez nem sikerülhet nekik, mert mi felnyitjuk a postás dolgozók szemét. Bármely kategóriához is tartozzanak a francia postások, meg tudják hiúsítani az ilyen fellázító manővereket.

Késő este egy haza igyekvő postással találkoztam a metrón. Tudott kicsit németül, meg egy kicsit oroszul, így azután megtudtam tőle, hogy táviratkézből. 15 éve postás, négy gyermeke meg iskolás. Nehéz a soruk; drága a lakbér, a megélhetés. A körülmények kényszerítik a harcra. A nagypapa egy Párizs melletti börtön vízes közamatajában tűnt el, mint szakszervezeti harcos. Ö szakszervezeti bizalmi.

Ha valahol nagyon idegeneknek érezzük

magunkat, messze vagyunk hazánktól, akkor igyekezzünk minél több barátira szert tenni. Egy üzletben járunk kenyeret venni, egy trafikba cigarettáért, no és egy postára az údvözlőlapokat feladni. A Rue de Loues egyik épületében postahivatal, a felvételnél kedves kis-asszony igazított utba. Beszélgetésünk során meghívott egy értekezletre, ahol csupa nő vitatkozott. Az egyenjogúságról, a postán is tapasztalható megkülönböztetésről. Az én kedves ismerősöm elnökölt: ő a kerületi nőfelelős.

— Most maga azt hiszi, hogy mi, postán dolgozó lányok és asszonyok, összejönnénk egy kicsit traccsolni, pletykálni, aztán mindenki hazamegy és marad minden, ahogy volt. Ha ezt hiszi, téved! Itt is megfigyelhető, hogy a nők a legalacsonyabb fizetési kategóriákba tartoznak. Mindenütt a férfiak a vezető poszt, noha őket sem lehet irigyeim. Aztán különbség van az önszegélyezésben is. A bértől 0,50 százalékot vonnak le mindeniknek, viszont, ha egy férfi beteg, az heti 25 frankot kap, míg a nő 17,50 frankot. Az anyák támogatását az önszegélyező pénztár nem vállalta azzal, hogy az anyaság nem betegség, nem üzemi baleset. A kollektív szerződés üzemi baleset esetén, öt éves munkaviszony után, 1 havi bért garancia. De anyaság esetén egy fillért sem kap a nő. Nagy nehezen elérjük, hogy a terhes anyákat és a kisgyermekeseket 5 perccel korábban engedjék el este és 1 nap pótszabadságot kapjanak gyermekükért. Bölcsőde, napközitthon nálunk szinte ismeretlen. Ezért mi, francia nők, irigyejük a magyar szaktársainkat.

Mit akar tenni a nők vezetősége?

— Valamelyik napon este bemegyünk a CGT-székházba, tárgyalunk szakszervezetünk vezetőivel, kidolgozzuk a harci terv taktikáját. Aztán kezdődik a különböző manőverezés, vi-

ta, a hivatalok, igazgatóságok vezetőivel. Nem mernek velünk ujjat húzni, mert már ismernek bennünket. Tudják, ha nem vesznek komolyan bennünket, a sztrájk fegyveréhez nyúlunk.

Lassan-lassan elérkezett a búcsúzás ideje. Francia barátain kedves meglepetése az volt, hogy a hatalmas pályaudvar a mozgópósa tekervényes, föld alatti alagútjain közelített meg, szállítótargoncán. Odaértünk a lifthez, de az nem működött.

Illusztrációk: Lakos Lajos

— A vasutasok sztrájkolnak, mi pedig sztrájkolunk velük — tájékoztat egy idősebb postás-egyenruhás szaktárs. Igen ám, de nekem fel kell jutnom, mert a nemzetközi gyors azért elindul, és nem akarom lekésni.

— Az más, ha magyar szaktársról van szó, akkor beindítjuk a liftet, ezt fent sem veszik sztrájkolásnak.

A gyorsvonat elindul Brüsszel felé, Párizst magam mögött hagytam. Seba, talán majd három év múlva ismét viszontlátjuk egymást.

Béres György
(Folytatjuk.)

Székesfehérvári ifjú gondok

A legutóbbi két alkalommal már szó volt a fiatalok állandó gondjáról, a lakásról. Most Székesfehérváron jártunk, ott kérdeztük meg, a Fejér megyei Távközlési Üzem néhány fiatalját az életükről, munkájukról.

Huszár László szb-elnök, hálózatszerelő, aki éveit számát tekintve csak „tisztelőtbeli fiatal” — kezdte a szót.

Nálunk fogynak a fiatalok. Kettő volt, most bevonultak. Ott a hiba, hogy a városokban egymás után épülnek a modern gyárak, s ott délután kettőkor letelik a műszak, aztán kibőltözve mehetnek sétálni. Ez pedig nagy szó a fiataloknál. Ezért is nem maradnak nálunk. Mi pedig se kultúrdélután, se sportversenyt nem tudunk rendezni. Még egy kispályás focimeccset is alig tudunk összehozni. A másik a lakás. A ma összeszerelt fiataloknak, a megélhetés mellett, tízezreket kell összegyűjteniük. Mégis jó, hogy a posta segít az építésben. Kettő itt kaptak segítséget. De a segítség feltétele sajnos az, hogy le kell kötnie magát az embernek hosszabb időre.

A beszélgetésből kiderül, hogy Németh László 33 éves műszerész és Kiss Miklós 29 éves hálózatszerelő kap a postától segítséget a lakásépítéshez. Érdekes, a sok igényelő előtt azért futottak be ők, mert már előre rendelkeztek a vezérigazgatói utasításban előírt feltételek közül az építkezési engedéllyel is. Harmincezer tettek le pénzben és anyagban, s százezer kapnak 25 éves, kamat nélküli kölcsönt.

Ez szép és jó dolog, de Németh László néhány gondolatla azert megfogja: „Nem panaszként mondom, csak emlékeztetek rá: a posta csupán pénzzel segít, a többitől, a telekről, építészről, munkásokról, tervről, anyagról stb. magunknak kell gondoskodnunk. Kénytelenek vagyunk más válalathoz „beszállni”, ahol szervesen folyik a társasház-építés. Ott persze, újabb akadályok várnak...”

Szó, szót követ, s így merül fel az ötlet: nem lenne-e célszerű, ha a posta a rendelkezés-

re álló pénzt koncentrálná, s postás-szállást építené? Minden érdekelt szívesen beszámolna társadalmi munkával. (A kérdés eldöntése nem az itteni beszélgetésre tartozik, de az ötlet megfontolandó...)

Hamarosan másik téma került szóba. Braun Vilmos, szintén hálózatszerelő, keserűen magyarázza: Az iskolában szépen festették le az itteni munkát, azt mondták, azt hittem, hogy műszerész leszek. Igaz, a kezdő pénzem szép volt, eleinte elégedett voltam, bár a munka családost okozott...

Paksi Katalin általános előadó megtoldja: Az ember kijön a suliból, azt hiszi, megváltozta a világot, aztán beleszokik, hogy lassú vízben él, semmi sem történik. Itt el lehet évekig lavírozni, különösebb szorongalom nélkül. Így is megvan az ember...

S máris a másik vitatémánál vagyunk: a bérezésnél. A vélemények lényegében néhány pont körül forognak: Miért kapnak többet az újonnan felvettek, mint a régiek? A bérkorrekció miért hozta hátrányosabb helyzetbe a havi béreket? A rangbér vagy a munkakörü bér a lényegesebb? Önként adódik a kérdés: tessék, mondják meg, milyen bérezést javasolnának, olyat, hogy a fiatalok és az idősebbek is megtalálják számításukat?

Németh László így felel: A jó szakik elmennek az új gyárakba. A hírközlés kvalifikált szakma, évek kellenek, amíg valaki belejön. Szerintem a fizetést úgy kellene kialakítani, hogy az embert a munkája után becsülik meg. Bárán jutalmaznak és emeljenek azoknál, akik megérdemlik. A kiválókat, azokat, akikben van kitartás, hűség és fantázia — fizessék meg. Megéri. Ne azt nézzék, hogy régi vagy új, hanem azt, hogy jó vagy rossz munkás!

A nézetek megoszlanak, legfeljebb abban értenek egyet, hogy ne legyen egyenlősi. Most mi a helyzet? A kérdésekből és a válaszokból világosan kiderül.

— Volt bérkorrekció? Az mit jelentett ezen a téren?
— Semmit. Igaz, hogy emel-

ték a pénzt, de mindenkinek automatikusan emelték.

— És a jutalmak?

— Szintén automatikusak. Olyan nincs, hogy valaki ne kapjon. Az már „be van állítva”, hogy negyedévenként ki ennyit, ki annyit kap. Húsz-harminc forintos különbségek vannak. A keretből egy-egy emberre átlag kétszáz forint jutna, s hatvannál kevesebbet senki sem kaphat. Csak az nem kap, aki fegyelmi büntetésben részesült.

— Tehát azon az alapon, hogy valaki lusta, hanyag volt, nem zárható ki?

— Gyakorlatilag nem.

— Az órabér is automatikusan emelkedik?

— Igen. Azzal súlyosbítva, hogy az újonnan felvetteknek egy forinttal többet fizetnek.

— Volt-e olyan eset, hogy valakinek gyatra munkája miatt levették az órabérét?

— Nem!

Még egy kérdés szóba került. Arról van szó, hogy a hálózatosoknak a zavarokhoz van ugyan kocsijuk, de nehezen jutnak hozzá, a hírlapok használják. Egri Ferenc mondja: A prémiumra megy a dolog, a mi prémiumunkra. Mert mi isszuk a levét, ha nem tudjuk idejében a zavart elhárítani. A zavaridő — prémiumfeltétel. Ha az nő, emez csökken... S talán jó lenne a zavaroknál figyelembe venni: milyen régi készüléknek következett be, s hogy az elhárításra hány műszerész áll rendelkezésre...

Bér- és prémiumügyekben a döntés az illetékes osztály dölga. Ami a helybeli lakás-gondokat illeti, végezetül hadd szolgáljunk még egy-két adattal: e pillanatban Székesfehérváron tizenhárom igényelnek állami, s tizenhárom szövetkezeti lakást. Valóban, nagyon rászorulnak. A városi tanács az utóbbi években évente két lakást utalt ki a szakszervezet javaslataira. Kik kapták? Távfőellenőr, három kézbesítő, műszerész, többnyire fiatalok. Az idén a székesfehérvári tanács egyetlen lakást sem utalt ki a postának.

Firon András

„ASSZONYOKNAK NEHEZEBB...”

11 óra, vagy ahogyan hivatalosan mondják, 23 óra múlt. A kapukat bezárták, pihenni tért a házfelügyelő, s az egész ház. Alszik az esztorgályos, a közértes, az iskolaigazgató, az ügyvéd, a közműves. Am vanak, akiknek számára munkanap az éjszaka. Strázsál a rendőr, kesyeret süt a pék, ügyeletet tart az orvos, új kelme készül a szövőgépen, a sötétet kémleli a vonatvezető — gyors kezek szortirozzák a leveleket a Keleti pályaudvar szomszédságában, a 72-es postahivatalban.

Jászfalvi Katalin a levéltovábbítóban, vonalcsoporthoz osztja szét a leveleket. Csak egy pillantás a borítékra, keze már a különféle magasság felé nyúl, testét alig forgatja, de ez elégséges ahhoz, hogy elérje az előtte, mögötte, jobbra vagy balra levő rekeszeket. Most van a finis, percek múlva indul a vonat... Három éve van a postánál, szakszervezeti bizalmi és KISZ-vezetősegítő tag.

Kívülről talán unalmas, monoton és házias a munkánk. Nekem érdekes, változatos, és minden nap sikert jelent. Sok fiatal jön közelemből, aztán megijed az innapi munkaköztől, az éjszakaiaktól, és továbbáll. De aki 1—2 évig itt marad, még ha közben tucat-szor is elhatározza: felmond, egy év után maga sem érti a vándormadarakat. Talán a mindennapi helytállás izgalma és öröme, s talán a jó kollektíva teszi, de az emberek megszeretik e munkát. Jó lenne persze, ha kevesebbet kellene éjszaka élni, s akkor sem végig hajítani a 9 órát, több munkaerő kellene, s néhány gép...

Egy másik fiatal lány a csoportvezetővel beszélget: „Hónapszámra vállaltam éjszakai munkát a pótlékért, mert kellett a pénz. Megbetegedtem, nem tudom, hogy az éjszakai munkától, vagy különben is elért volna-e a baj. De többet nem tehettem, az orvos eltiltotta...”

Délelőtt a hivatal vezetőjével, Szamos Józseffel és az szb-titkárral, Berka Istvánnal beszélgettem.

Amióta posta a posta, nem szüntethető meg az éjszakai munka — mondja a hivatalvezető. 20—30 évvel ezelőtt, de sok éjszakai dolgoztam a levéltovábbítóban. Ez persze nem jelenti azt, hogy belejussunk: így volt, így lesz... Jó lenne legalább csökkenteni az éjszakai munkában levők számát, az éjszakai számát, csak hogy hiányoznak a feltételek — mondja a hivatalvezető.

Az szb-titkár: Hivatalunk állományban 601, és ennek há-

romnegyed része éjszakai beosztású. Éjszaka élni a levéltovábbító, az indítóban, az átvételnél és az expedicióban. Többesgűk három műszakban dolgozik. Akadnak, akik mindig vállallják, hogy este kezdenek, részint a pótlékért, részben, hogy családjukat napközben ellássák.

Ráadásul az éjszaka élni eslesek az olyan jelentős bérben kívüli juttatástól, mint az üzem étkezése, mert a mi kis konyhánk csak a déli étkezésre képes.

Teljes megoldás nincs, de javíthatnánk a helyzetet! Az éjszakai hajszának egyik oka, hogy este 10—11 óráig is gyűjtik a leveleket, s ezeket is még az éjszakai járatral továbbítjuk. Az ilyen későn feladott levelek jó része már reggel óta a feladó zsebében lapult. Vajon a postai szolgáltatás romlását jelentené, ha a közvélemény tudomására hoznánk: legkésőbb 20 óráig mindenki adja fel levelét, mert csak így biztosítható a másnapi kézbesítés. Az időben történő mostani begyűjtéshez kellene még legalább 10 autó. Jelenleg túl hosszú útszakaszon jár egy kocsi, s ez is hozzájárul a késői beérkezéshez.

Az se lenne sérelmes a lakosságak, váltja a hivatalvezetőt az szb-titkár, ha csak a főútvonalakon lenne esti

gyűjtés. Budapest az egyik postáládával legsűrűbben teleterdelt főváros. Nem lenne helyes a levélszekrényeket ritkítani, de az igen, ha este 6 óra után csak a főútvonalakon levőköl szednék ki a leveleket. Eppen a késői gyűjtés miatt kell az éjszakaiaknak már 9 órára a munkahelyükön lenniük, s az éjszakai műszakban 9 órát dolgozni.

Nem elégedhetünk meg azzal, hogy felépül a postakombinát, minden megváltozik, mert arra még legalább 10 évet kell várunk. De sok éjszaka az még! Addig is könnyítsünk, gépesítsünk. Eddig 2 levélkötőző géppel dolgoztunk (ezek kötik össze az egy helységbe szülő küldeményeket), de elromlottak. Lehet, hogy karácsonyig meg sem reparálják ezeket, pedig akkor naponta 50 mázsa levelet kell megforgatni, összefogni. Vajon nem lehetne-e gépekből néhányat beszerezni?

Végül ismét Jászfalvi Katalint idézem:

— Éjszaka nincs egy peremegállás. Aki elkészül a maga leveleivel, megy segíteni társának. Eddig szó nélkül vállaltam, ha rám jutott az éjszakai beosztás. Rövidesen férjhez megyek, és mi lesz, ha gyermekem születik, hogy állók helyt...

V. E.

POSTÁS FÓRUM

A szabadság kiadásáról

Olvasóink levélben és szóban panaszkodtak, hogy több postaszervnél a rendes évi szabadságot nem adják ki a dolgozóknak, merthogy létszámiány van. Vizsgálatot is véleményét kérték.

Több postaszervnél tartottunk vizsgálatot, s megállapítottuk: a panaszosoknak igazuk van. Például a Budapesti-vidéki Postaigazgatóság az éves szabadság 79,1 százalékát tervezte kiadni a III. negyedév végéig, de csupán 70,9 százalékát adott ki. A Soproni Postaigazgatóság üzemviteli területén október végére beütemezett 75 153 szabadságnapból 68 766-ot adott ki. A munkásszállományban még rosszabb a helyzet. Hasonlóak a tapasztalatok a Pécsi Postaigazgatóságnál, ahol az üzemviteli és a forgalom területén szeptember végéig bezárólag a beütemezett 59 611 szabadságnapból csupán 86 százalékban adott ki a szabadságnapokat. A Budapesti Távfeszélő Igazgatóságnál és a Budapesti Postaigazgatóságnál kismértékű lemaradást tapasztaltunk, ami fennáll, az az alkalmazzotti állománycsoporthal mutatkozik. De szerintünk jobb munkaszervezéssel ez is megoldható. A szabadságok kiadásának halogatása jellemző a Táviróhivatalra, a GAFÜ-re, a HTI-re és a Járműtelepre is. A vezetők ezt mindenféle magyarázattal indokolják, így a létszámiány, munkaerőhullámmal, amely magyarázatoknak ugyan van alapja, de számunkra egyáltalán nem elfogadható. Gondoljanak csak arra, hogy a Munka Törvénykönyvében biztosított szabadság nem kiadásra tulajdonképpen törvénysértés. Tudjuk, hogy előbb-utóbb kiadják a szabadságokat, de nem mindegy a dolgozók számára, hogy mikor. Bizonyára sok postaszervnél a jövő évben adják majd ki a szabadságokat. De vajon akkor nem lesznek problémák? (sz-gy)

300 EMELET — naponta

Hat esztendeig hordta-vitte a leveleket, táviratokat. Egyetlen napra sem hiányzott: pontos, derék, megbízható embernek ismert mindenki. Elégedettek voltak a magatartásával, példaként emlegették a 4-es hivatalban. 1949-ben aztán mégis neki kézbesítették. Mégpedig: felmondólevelet.

Bélistára kerültem — emlékezik Berta István. — Ne fesszessük ki ma már, hogy miért. Volt, elmúlt. A Geofizikai Vállalatnál találtam munkát. Megbecsülték, szerettek, egyszer egy másfél millió értékű műszerköcsit megmentettem a pusztulástól. Szívesen dolgoztam ott, de a szívem csak visszahúzott a postához.

Vissza is jött, az első adandó alkalommal. Igaz, nyolc esztendővel a bélistázás után: 1957-ben. Örömmel, régi, hű munkatársaknak kijáró szeretettel fogadták a 4-es hivatalban, ahol ma is dolgozik.

Berta István nélkül ma már el sem tudnánk képzelni a táviratkézbesítő osztályt — jegyzem Bajkó Ferencné osztályvezető szavait. — Aranyat ér a megbízhatósága, a fűgessége, a szakmai tudása.

Az idén 18 fiatal tanított meg a postás mesterségre — teszi hozzá Kálmán József, a pártszervezet titkára. — Hivatásteretetre, a munka fortélyaira nálánál jobban kevesen oktatnak.

Amikor 1959-ben híre ment a szocialista címért küzdő brigádok mozgalmának, Berta István az elsők között jelentkezett. S az első volt, aki megalakította a brigádot. Akkor heten voltak, most nyolcan. Ő a vezető és egyben a korelnök: a többiek mind húsz év körüliek. Az egy Mónos Gábor kivételével, aki 26 évével már ugyancsak „veterán” postásnak számít a Berta-brigádban. Csillaghegytől Cinkotáig járják a fővárost. Naponta átlagban — ez a III. negyedév hivatalos ered-

ménye — személyenként 119,8 címhelyet keresnek fel a küldeményekkel.

A vállalkásunk 110 — magyarázza a brigádvezető —, de ennél mindig több a teljesítmény.

Képzelnék csak: 120 cím naponta. Minden küldemény átlagban — ezt a postagyakorlat így tartja számon — két emelet, jobb esetben lifttel, rosszabb esetben — „házsártos a házfelügyelő”, „éppen rossz a lift”, „sok házban még nem építették felvonót” — gyalog. Egyik nap kétszáz, másnap háromszáz emelet. Fel-le. Kopik a cipő, fárad a szív, zihál a tüdő.

Aztán a nagy névnapok, ünnepek! Erzsébet-napkor csaknem nyolcezer sürgönybe szedett jókívánságot továbbítottunk. Örömet szerezni jó dolog. Igyekezünk mindig egyikkel, nehogy késve jöjjen a figyelmes köszöntés, a gyengéd megemlékezés. Ilyenkor 600—700 címhely a mi brigádunknak jut — teszi hozzá.

Azt hinné az ember: a táviratkézbesítő postás szabad idejében ül, heverészik. Berta István kirándul. Szép időben nekivág a budai hegyeknek, távolabbi tájaknak. A brigád valamennyi tagja nőlen ember. Ha tehetik, együtt váltanak jegyet meccsre, netán moziba vagy a hivatal KISZ-klubjában nézik a televízió műsorát. Színházba csak ritkán mennek, de sokan közülük rajonganak a filmekért. Müller Pista és Sallai Laci — mindketten vidékről, Sülysápról és Turáról — járnak be: ha csak tehetik, a vonat indulása előtt moziban csapják agyon az időt. S ha a többiek ráérnek, megy az egész brigád.

Nincsenek vállalásai között látványos pontok, nagy jelentőségű felajánlások. De szavai-ikból érződik: minden gondosan fogalmazott, tetszetős elhatározás nélkül is „jól együtt vannak”. Találkozások olykor fehérszattal is, nem mintha borisszák, duhajok lennének köz-

tük. De ennek érdeme a történetét is feljegyezni.

Az úgy volt — meséli a brigádvezető —, hogy együtt totózunk, lóttózunk. Úgy látszik, szerencsés kézzel, mert többször is nyertünk már. Egyszer egy tévékészüléket húztak ki a lottószelvényünkre. Eladtuk, aztán jól sikerült bankettet rendeztünk az árából. Hasonló sorsra jutott egy porszívó és egy motorkerékpár is. Vacsoráinknak híre ment: ott voltak hozzátartozóikkal a brigádtagok, meghívtuk persze a hivatal vezetőit is.

Ami viszont gondot okoz nekik — de a hivatal szak- és mozgalmi vezetőinek is —, az talán ma még nehezen orvosolható. Igaz, eleven a verseny, szívesen is versengenek egymással a brigádok, ám az anyagi ösztönzés okos elve alig-úg érvényesül. Nincs elegendő pénz a jutalmazásra, legalábbis olyan méretűre, ami valóban jobb és jobb teljesítményekre buzdítana. Így aztán egy kissé „becsület és dicsőség dölga” náluk a vetéledés, ami ellen nincs is kifogás, de olykor egy-egy jelentősebb összeg nem jönne rossz-szul...

Kilencszeres szocialista brigád az övék. És ha minden jól megy, az eddigiek alapján legalábbis úgy tűnik, a tízedik alkalommal is sikerül megszerezni a címet. Pedig mennyi, de mennyi nehézség adódik munkájuk közben. Téves címzések, hiányzó névtáblák, értetlen házfelügyelők, hogy hóról, szélről, esőről már ne is szóljunk. De nem azért nyert aranyérmet Mónos Gábor a SZIM-ben, nem azért jelentkezett Balogh Sándor és Berecz Ferenc a SZIM-be, nem azért emlegetik úgy a brigádot, mint jó példát a közösségi szellemre, hogy a kisebb-nagyobb akadályok előtt megtorpanjanak.

Budapest 458 utcáját ismerik, mint a tenyerüket. Róluk csak a Városház utcában tudják: verbeli postások. A nagyváros forgatagában: egy nehéz hivatás kerékpáron suhanó, névtelen katonái. Csak ha nem lennének, ha akár egy napra hiányoznának, akkor döbbenék rá: mennyire pótolhatatlanok.

Gyapay Dénes

Huszonhat esztendővel ezelőtt izgatott le-gényke köszörrülte torkát a belvárosi posta-hivatal egyik vezetője előtt: Hallottam, postá-sokat tetszenek keresni. Ha bevalának?... Kelltek az utánpótlás: ezrével kézbesítették akkoriban a SAS-behívókat, kaszárnyákban, táborokban verbuválták az újabb és újabb menetszázadokat. Szomorú hírekkel kopog-tattak sokfelé a postások: a várva várt zöld színű tábori levélpapír helyett szűk szavú, gyászkeretes értesítővel.

Berta Pista 1943. szeptember 21-én biztos lett. Huszadik évét taposta. „A posta az biztos hely. Nyugdíjas állás, tőrhető fizetés” — mond-ták a rokonok, a szülők és a barátok odahaza, a Tolna megyei Ertényben, ahol még petróle-um pislákol a lámpákban és ha ősszel isten-igazából megered az eső, tavaszig a csizma száráig ért a sár.

Nagy utat járt be azóta Berta István. Nem-csak Ertényből a fővárosba, hanem annál — kilométerekben ki sem fejezhető, mennyi-re — messzebbre jutott el.

Vonzott Budapest, már kisgyerek koromban sokszor vágyódtam a nagyvárosba, az ismeret-lenbe.

KÖRKÉP A TERÜLETI BIZOTTSÁGOK ALAPSZERVEZETEK ÉLETÉRŐL

Egységes intézkedés – felemás értelmezés

A gazdaság új irányítási rendszere egyre inkább a postánál is beváltja a hozzáfűzött reményeket. A postás dolgozók áldozatkészsége, munkaszeretete az idén is kamatozott: eredményesen zártuk a félévet. Ez lehetővé tette, hogy további béremelésre kerülhessen sor. A posta vezetői – szakszervezetünkkel egyetértésben – elhatározták, hogy ez év július 1-től újabb 29 millió forint béremelést engedélyeznek. A posta dolgozóinak bérszínvonala tehát ez évben összesen 55 millió forinttal nőtt. Az elhatározásnak megfelelően, a 29 millióból elsősorban a forgalmi végrehajtó szolgálat dolgozóinak bérét emelik. Központi Vezetőségünk néhány héttel ezelőtti határozata javasolta; az egy-egy dolgozóra jutó emelés mértéke ne legyen kevesebb havi 80 forintnál. A vezérigazgatóság a javaslatot elfogadta, és a szeptember 23-án megjelent vezérigazgatói utasítás kimondja:

1. Az összeg felhasználásánál figyelembe kell venni a differenciáltság elvét, a munkakörök és a munkaerők kvalifikáltságát, a törzsgárda megtartását, a munkaerővándorlást;
2. a béremelésből részesülő dolgozóknak adható összeg alsó határa a forgalmi végrehajtó szolgálatnál 80 forint, egyéb területeken 100 forint.

Hogyan hajtották végre a vezérigazgatói utasítást, miként érvényesítették a differenciáltság elvét? — Drávai József, a Soproni Területi Bi-

ságos elosztásánál egyik részről nem honorálható a postához való hűség, másik részről

viszont elmosódik a különbség az új és a régi dolgozók között.

Fonák dolgok

Korda Frigyes vezető — más szavakkal — de ott folytatja, ahol László János abbahagyta. Pedig nem beszélhetek össze, hiszen külön-külön találkoztunk. Úgy látszik, a téma mindenkit foglalkoztat. — A régieknek rosszul esik, hogy sokszor ugyanolyan a fizetésük, mint az újaknak. Sőt, most, hogy az újonnan felvetteknek azonnal beszámítják a postán kívül eltöltött időt, a régiéknél viszont ez még csak „ütemezve” van, fonák dolgok is előfordulnak — mondja —. Állandóan fejtem felett lebeg a Damoklesz kardja, hogy az új emberek megsértődnek valamiért, s kikérlik a munkakönyvüket, így aztán hiába az elv, hogy „kinek-kinek munkája szerint”, a munkahelyeket kell sorolnom.

— Milyen megoldást javasol?

— Ha az idősebbeket meg akarjuk becsülni, a rangbéréket kellene rendezni. Szerintem a munkaköri béreket húsz-harminc forintos különbségekkel lehetetlenül megfelelően differenciálni.

— Mennyi pénzt kapott a hivatal a másodszori béremelésre?

— A 28 kezelőre 1540 forintot, a 23 tisztviselőnek pedig 300 forintot. Utóbbiaknál előírás volt a 15 éves szolgálati idő. Így a 300 forintból sűrű mentegőzések közben, öt idős postásnak tudtam adni, arra kérve őket, hogy ne az összeget nézzék. A tisztviselők elkeseredtek. Le a kalappal előttük, hogy így is becsülettel dolgoznak...

Ellentmondások

Németh József, a Sopron, 1. sz. Hivatal vezetője ugyan-
csak zsörtölődik.

— Borzalmas ellentmondások tartom, hogy a tisztviselőket, akik szabad idejüket feláldozva, sokat és rendszeresen tanulnak a posta érdekében, nem becsüljük meg. Erkölcstelen az a gyakorlat, hogy a tisztviselőknek nem adnak pénzt, mert úgysem lépnek ki — mondja szenvedélyesen. A végrehajtó szolgálat vezető gárdája sincs megbecsülve, a vezérigazgatói utasítás eleve kizárta őket a mostani béremelésből. Úgy látszik, a kordély elkerülte a szamarat. Így aztán előfordul, hogy a helyi ellenőrnek kevesebb, vagy alig több a bére, mint annak, akit ellenőriz.

— A 15 éves szolgálati viszonyról szóló előírással nem lehet egyetérteni. A törzsgárda megbecsülése nem itt kezdődik...

— Az áprilisi béremeléskor szinte mindenki kapott 30–50 forintot. És most?

— Differenciáltunk! Mégveszőzödésünk ellenére! Tegyük a felfogás, hogy ne aprózzuk el a pénzt. Mindenki a piacról él. Az emberek 10 forint miatt is sértve érzik magukat. A felülről lebecsült elvek nem találkoztak a dolgozók tetszésével. Azt mondták korábban, hogy a hivatalvezetők maximális jogot kaptak a bérelőosztásnál. Minimálisról sem beszélhetünk. A pénz elosztását jóváhagyásra fel kellett küldeni az igazgatósághoz — folytatja Németh József. — Ha tölem függött volna, akkor 10 kivétellel, mindenkinek adnék néhány forintos béremelést. Elsősorban a tisztállományt emeltem volna ki. Felülről nem tudják megmondani, hogy nekem mi fáj itt, a hivatalban legjobban...

Elgondolkodtató vélemények

Nem tagadom, kissé leforrázva tértem be a szakszervezet soproni területi bizottságához, hogy Benkő Tibor titkárral konzultáljak a tapasztalatokról. A vizsgálódás kezdetén arra számítottam, hogy elsősorban az örömtől és a megelégedést tolmácsolhatom, hiszen a soproni igazgatóság, a kollektív szerződés függvényében rögzített 2,500 000 forint helyett 1969-ben 5,902 000 forintot fordíthat a bérek emelésére. Csak részben történt így. A váratlanul jött örömet, úgy látszik, kissé elködösítik a régi-új gondok, melyeknek orvoslására a számítottnál több pénz is kevésnek bizonyult.

— A nyers őszinteséget itt sem vehetjük rossz néven. Bár egyikük-másikuk kissé eltörzti a valóságot, nem mindenki ért egyet a mi törekvésünkkel, mégis érdemes elgondolkozni rajtuk, mert mögöttük felfedezhetjük a posta szeretőit, féltését — kommentálja a tapasztaltakat Benkő Tibor.

Majd sorra vesszük az elhangzottakat. Megtudtuk, hogy az igazgatóság — a szakszervezet területi bizottságának egyetértésével — kénytelen volt figyelembe venni az egyes területek munkaerő-helyzetét,

s így a vidéki kishivatalok és bizonyos munkakörök az átlagnál kisebb összeget kaptak.

— Az ilyképpen differenciálás összpótlai érdek. De be kell ismerni, hogy társadalmi igazságtalanságot is takar. Az lenne az igazi, ha egyforma mennyiségi és minőségi munkáért, azonos javadalmazást adhatnánk mindenkinek. Pillanatnyilag erre nincs lehetőség. Jellemző, hogy ma már az olyan vidéki hivatalvezetők is hivatkoznak a különleges adottságokra, s az átlagnál nagyobb béremelési lehetőséget kérnek, ahol az ipartelepítés az utóbbi időben meggyorsult.

— Az egyenlőségek más összefüggésben is mélyek a gyökerei. Jól tudjuk, hogy igazgatóságunk területén működő postások nagy többsége úgy véli, előnyösebb lenne, ha a postánál eltöltött éveket a rangbér komolyabb differenciálásával ismernénk el. E véleménynyel mi is osztozunk. Úgy véljük, ha a pénzügyi lehetőségek megengedik, majd akkor fokozatosan változtatni kell a jelenlegi arányokon. Annál is inkább, mert a rangbér nem csupán a szolgálati éveket honorálná, de a magasabb szakképzettségre is ösztönöz.

Nem mondunk le a differenciálásról!

— Napjainkban kétféle felfogás csatázik egymással. Az egyik azt hangsúlyozza, hogyha a fizikai állományban levőknek nem adunk sürgősen béremelést, akkor kitthagynak bennünket, s megbénul a munka. A másik „erkölcstelen” hogy a tisztviselőgárdát nem honoráljuk eléggé. Választanunk kellett. Mivel a fizikai

területeken legnagyobb a problémánk, a pénzből elsősorban ide adtuk. A tisztviselőket nem zártuk ki, de az igazgatóság saját elhatározásánál kikötötte: csak 15 évi szolgálati idő után részesülhetnek ez alkalommal béremelésben. Jövőre sor kerül majd rájuk is — mondta befejezésül Benkő Tibor.

A soproni igazgatóság kicsit „túlteljesítette” a vezérigazgatói utasítást, mely — mint már idéztük —, csupán azt mondta ki, hogy a mostani béremelés „elsősorban a forgalmi végrehajtó szolgálatnál” adható. Ez az utasítás nem zárja ki, sőt, feltételezi, hogy a beosztott tisztviselők — a helyi elhatározástól függően —, kaphatnak a pénzből. A soproni igazgatóságnál úgy látták jónak, hogy a tisztviselők nagy többségének anyagi helyzetén majd jövőre javítanak. Elhatározásuk indokoltságát nem vitatkozunk, annyi azonban bizonyos, hogy a meglátogatott hivatalok han-

gulatát kedvezőtlenül befolyásolták. Ami a rangberek jövőbeni emelését illeti, az észrevételezők nyitott kapukat döngtetnek. A vezérigazgatóság és szakszervezetünk keresi ennek lehetőségét, különböző számításokat már folytatnak, s ha a pénzügyi fedezetet megteremtjük rá, akkor ennek nem lesz akadálya. A postához évtizedekig hű dolgozók fokozottabb megbecsülése, idősebb feladat. A végzett munka szerinti differenciálásról azonban eddig sem, s ezután sem mondatunk le. A bérfejlesztési lehetőségek elaprózódását továbbra sem helyeseljük.

A Központi Vezetőség megállapítása szerint gondjaink zömét nem a jelenlegi bérrendszer okozza, bár ezt is tökéletesíteni kell, inkább az, hogy a bérek — a rangbér és munkaköri bér együttesen — különösen a forgalmi dolgozóknál, még mindig alacsonyak. Ezen viszont elsősorban önmagunk segíthetünk. Az új gazdasági irányítási rendszer alap-gondolata: az eredményesebben gazdálkodó, nagyobb nyereséget elérő vállalat az átlagnál több nyereséget, részesedést, évközbeni béremelést és jutalmat biztosíthat önmagának. Ez, mint nagyvállalat, a postára, s mint önálló elszámoló egységre, a Soproni Postaigazgatóságra is vonatkozik.

Arra kell tehát törekednünk, hogy a postai szolgáltatások színvonalának javításával egyidőben, tovább növekedjék a posta bevétele, hogy a nagyobb nyereségből fedezni tudjuk a megoldásra váró bérézési gondokat.

Macsári Károly

A szerkesztő megjegyzése: különböző véleményeknek adtunk helyt, de mindenekelőtt Benkő Tiborral és Macsári Károllyal értünk egyet. A vélemények azt tükrözik, hogy egyes hivatalvezetők, szakszervezeti tisztségviselők még mindig hívelei az egyenlőségi bérpolitikának, márpedig ez szemben áll a szocialista elosztás alapelvével. Végül soron jelentős összegek kerültek felosztásra a posta területén, de úgy látszik, hogy a felosztásnál sokan nem értik: a jövőt illetően nagyon is lényeges a bérpolitikai koncepciók kialakítása.

Nem értünk egyet, azzal, hogy egyes felelős posztokon levő vezetők — a helyi sajátosságokra való hivatkozással, központi vezetésünk határozatát, s a posta-vezérigazgató utasítását felemás módon értelmezik és hajtják végre.

POSTÁSOK POSTÁJA

Vendégségben

Október 24-én száz nyugdíjasunkat láttuk vendégül üzemünkben. Az idős, barázdás arcokon öröm látszott. Örültek, mert a régi környezetben találkoztak az idősebb és a fiatalabb kollégákkal. Bódi János szb-titkár köszöntötte őket, majd az egyik ifjú dolgozó, Fischer Gábor, Radnóti Miklós és József Attila-verseket mondott el.

Fehérszatalnál jól sikerült a találkozó. Jövőre is megrendezzük,

Török Ferenc
Krisztina Távbeszélő Üzem

Parancs az parancs, de...

A nem várt pénznek — mint László János hivatalvezetőtől megtudjuk — a Pápa 1. sz. hivatalban is örültek.

— A hírek szerint áprilisban egyenlősdi alapon osztották el a pénzt. Mivel indokolható ez? — kérdezzük a hivatal vezetőjétől.

— Felfogásom szerint a bér nem a dolgozónak, hanem a munkahelynek jár. Ezért határoztam el — a párttitkárral és a szakszervezeti titkárral egyetértésben —, hogy egységesítem a munkaköri béreket. Az egységesítést közmegegyezéssel fogadták az érintett dolgozók. Megszűnt a korábbi zsörtölődés, amikor is a munkaköri bérek 10–20 forintos különbsége miatt irigykedtek egymásra az emberek — válaszol érdeklődésünkre László János.

— És a mostani pénzt hogyan osztották el?

— A vezérigazgatói utasítás — parancs. Végrehajtottuk. Elveimmel ellentétben, ismét

20–30 forintos különbséget tettünk a munkaköri bérek között. A kézbesítők például korábban egységesen 740 forint munkaköri bért kaptak. Most 790–820 forint a besorolásuk — folytatja a hivatal vezető.

— Miért nem ért egyet a differenciálással?

— Pontatlan a kérdés. Híve vagyok a differenciálásnak. De nem a munkaköri bérekben. A nyereségrészesedés 50 százalékat már a szolgálati év alapján osztjuk el. A negyedévenkénti jutalmazásnál ugyancsak jelentős, néha 100–150 forintos különbséget teszünk, a szorgalom és a lelkiismeret arányában. Ha tölem függne, a törzsgárda megbecsülését a jelenlegi rangbér felemelésével juttatnám kifejezésre. Nem biztos ugyanis, hogy az idősebb dolgozók feltétlenül jobb teljesítményt nyújtanak a fiatalabbaknál, vagy a munkaköri bérek igaz-

kedves
ajándék...

KARÁCSONYRA:
A fényképezőgép,
mezőgép

1000 forinton felül
OTP hitellevélre is kapható
FORTE FILM, PAPIR,
VILÁGMARKAI

OFOTÉRI

DOSZTOJEVSZKIJ: A FÉLKEGYELMŰ

A budapesti színházak repertóriumján az egyik vitathatatlanul legizgalmasabb klasszikus mű, Dosztojevszkij: A félkegyelmű című regényének színpadi változata. A Nemzeti Színház kiemelkedő előadása ez. Erről beszélgetünk Barna Annával és Szatmári Irmával, a Budapesti Postaigazgatóság dolgozóival.

— Már rég készültem arra, hogy megnézzem ezt az előadást — mondja Barna Anna. Ilyen nem mindennapi élményt nyújtó műre és előadásra, azt hiszem, az embernek lélekben fél kell készülni. Olvastam arról, hogy szerte Európában Dosztojevszkijnek ma valóságos reneszánsza van a színházakban.

Valóban igaz: úgy szólóban nem múlik el évad, hogy Párizstól Londonig és Stockholmtól ne tartandának egy-egy Dosztojevszkij-bemutató. Ez a műve is, amelyről most beszélgetünk, nem kevesebb, mint tizennyházi dramatizálásban kelt életre az európai színpadokon. A Nemzeti Színházban bemutatott mű Tusztozonovnak, a kiváló szovjet rendezőnek a színpadradolgozása, aki részt vett a budapesti előadás próbáiban is.)

— En Dosztojevszkijnek ezt a regényét nem olvastam — folytatja Barna Anna —, ám más műveit igen. Így a „Bűn és bűnhődés”, a „Karamazov testvérek”-et. És olvastam kitűnő orvos-íróknak, Benedek Istvánnak, „Bolond világ” című híres könyvét, amelyben elemzi Dosztojevszkij hőseinek furcsa, „nem normális” világát. Orvosilag is, trólik is nagyon szépen villágit rá arra, hogy Dosztojevszkij miért ábrázolt előszeretettel ilyen különös, sokszor hasadt lelkű alakokat? O az emberi lélek legmélyére akart hatolni és nekem a Nemzeti Színház előadásában — Egri István rendezésében —, az tettszett, hogy éppen ezt a mélységet éreztették.

Barna Anna kicsit elgondolkodik, aztán így mondja: — Nekem legeslegjobban a címszereplő: Iglód István tetszett. Játékával éreztette, hogy „A félkegyelmű” — tulajdonképpen grúnyos szóhasználat az íróknak. Nem a főszereplőt, Miskint herceget gúnyolja, hanem azt a társadalmat, amely nem tartja normálisnak, ha valaki olyan mélyesen jó, és tisztá, mint Miskin. Hiszen a darabnak ez a lényege: adva van ez a hős, aki nevelődése folytán férfikoráig valósgal a társadalomtól elzárva él, ezért került később szembe azaz. Az olyan figurákkal, mint a paraszti sorból éppen könyörtelenség révén felemelkedő és dűsgazdaggá váló Rogozsin, akit semmi más nem érdekel, csak a birtoklás. Sinkovits Imre alakításában na-

gyon erőteljesen állt elének ez az alak, aki másként nem tudja megtartani Nasztaszját, a szépasszonyt, minthogy megöli. Várad Hédi —, bár egy-két helyen kicsit erőltetettnek éreztem a játékát —, azért éppen a tragikus pillanatokat nagyon szépen élte át.

— Igen — kapcsolódik itt be a beszélgetésbe Szatmári Irma —, ugyanezt lehet elmondani Aglájáról is, a darab másik női főszereplőjéről, akik Bérés Ilona alakította. En ugyan régebben, de olvastam Dosztojevszkijnek e regényét, és kicsit félve mentem el: nem okoz-e csalódást bennem a darab színpadi változata? Nos, a regény alakjainak megformálásában minden színész remekelt és nagyon szép volt Egri István rendezése is. Rég láttam már ilyen nagyon szép, tiszta érzésekkel teli színházi előadást. Talán csak azt sajnáltam, az a nagyon sok mély gondolat, amit az író éppen Miskinről megírt, csak kis részben hangozhatott el az előadásban. De hát persze ez

természetes is, hiszen egy két és fél-három órás színházi előadásban nem lehet visszaadni egy nagy regény gondolategyedságát. Hangsúlyozom: csalódást így sem okozott az egész előadás és hitelesen tolmácsolta a regény mondanivalóját.

— Mit ért ez alatt? — Azt — válaszolja Szatmári Irma —, hogy az egész mű tiltakozás az önző emberi érzésekkel, hazug szenvedélyekkel, kapzsi karrierista szemlélettel szemben. Tiltakozás az ellen, hogy emberi lehet egy olyan társadalom, amelyben a jószágot „nem normális” tulajdonságnak tekintik. Hogy „félkegyelműnek” kell neveznie egy tiszta és igaz embert. Az embert felkavarja, felzaklatja Miskin tragédiája és azt hiszem, az előadásnak az a legjobb, igazi hatása. Az ember úgy jön el a Nemzeti Színházból, hogy érzi: hinni kell abban, hogy az igazi élet értelme, a jószág, az emberek szeretete.

(kárpaty)

„Elsősorban a mai írókat tolmácsoljuk”

Késő este van már, de a Benczur utcában messze világitanak a Művelődési Központ ablakai. Elénk az élet odabent most is... Az egyik teremben az Irodalmi Színpad tagjai próbálnak. Flatalok. A már korábbi szereplésektől ismert arcok és újak: akik most ismerkednek ennek a közönségnek a munkájával. Sánta Ferenc műveit próbálják.

— Három műből állítottuk össze új műsorunkat — mondja Debreczeni Tibor, az Irodalmi Színpad vezetője. — Az első a Müller családról szóló regény dramatizálása. Sánta Ferenc engedélyt adott nekünk arra, hogy művét dramatizáljuk. Egy kis ember tragédiájáról szól ez a regény, a fasizálódás korszakában. A történet mintegy harminc-harmincöt percre sűrítjük. Aztán a nagy sikerű dokumentum regényből a „Husz órá”-ból két monológot adunk elő. Műsorunk harmadik része a „Csil-lagokig” című novellája, amely az új magyar irodalom egyik legújabb alkotása.

Debreczeni Tibor elmondja, hogy e műsor már a felszabadulás évfordulójának megünneplésére készült. — A mi ez évi munkánk középpontjában is ez áll — folytatja. — A Sánta-est próbált november közepén fejezzük be. A premiért, író-olvasó találkozó formájában tartjuk meg. Az a tapasztalatunk, hogy a közönség leginkább a mai irodalom iránt érdeklődik, amelyekben a maga problémáiról is hall.

SZÍNHÁZI HÍREK

Frederick W. Rolfe angol író VII. Hadrian c. darabját decemberben mutatja be a Nemzeti Színház. A főszerepet Kálmán György és Zolnai Zsuzsa játsszák. A továbbiak: Csernus Marianne, Kállai Ferenc, Avar István, Szersén Gyula, Gellai Kornél, Oze Lajos, Velencei István és Tyll Atilla.

Both Béla rendező a Katona József Színház decemberi bemutatóját, Schiller: Stuart Mária c. romantikus drámáját, Erzsébetet, Anglia királynőjét, Mezei Mária és Pápai Erzsébet ketős szereposztásban játsszák. Stuart Mária meglevenítője: Várad Hédi. Leicester grófi: Bessenyei Ferenc. A többi szereplő: Balázs Samu, Ungvári László, Pásztor János, Egri István, Szantkay István, Sinkó László, Rakasnyai Gellért.

Új Fejes Endre-bemutató a Madách Színházban. A Rozsdátemető, Mocorgó szerzője ezúttal komédiával lép meg a közönséget. A Vonné Ignác c. előadás főszerepét Garas Dező alakítja. A címszereplő groteszk, tragikomikus és ügyeskedő figura. Láthatjuk a darabban: Kiss Manó, Mensáros Lászlót, Vass Évát, Szénási Ernőt, Lóte Attilát, Hlovay Katalint, Zenthe Ferencet, Simor Erzsébet, Vándor Józsefet. Rendező: Kerényi Imre.

Léner Péter rendező a Thália Stúdió következő bemutatóját, Sándor Iván: Quartett c. kamaradramáját. Az előadásnak két szereplője van: Mécs Károly és Polónyi György.

December 17-én az Irodalmi Színpadon mutatják be a Divina Bironia című irodalmi összeállítást, Moldova György, Ürkény István, Darvas László, Tóth László, Kolozsvári Grandpierre Emil, Gombó Pál, Gyárfás Endre, P. Horváth László és Somogyi Pál szatírái és humoros írásai alkotják a műsor gerincét.

Illés Endre: Festett egék c. drámáját Lengyel György rendező a Madách Színház Kamaraszínházában. Szereplők: Huszti Péter, Domján Edit, Almási Éva, Némethy Ferenc, Káldi Nóra, Horváth Ferenc és Horesnyi László.

Feleki György

(kárpaty)

Fotópályázati felhívás

A Postások Szakszervezete hazánk felszabadulásának és szakszervezetünk megalakulásának 25. évfordulója tiszteletére országos postás fotópályázatot hirdet. A pályázaton részt vehet minden postás dolgozó, aki amatőr alapon fotózással foglalkozik. A pályaművek tükrözzék hazánk és a Magyar Posta 25 éves fejlődését, népünk életét, szakszervezetünk munkáját, mutassák meg új léte-sítményeinket, ábrázolják az embert változatos, művészi, stílusbeli, hangulati eszközök segítségével.

Egy pályázó összesen 5 képpel nevezhet a versenyre. A fekete-fehér és a színes pályaműveket a szűri külön értékeli, és külön díjazza. Az azonos versenyfeltételek biztosítása miatt csak Forte másolópapírra nagyított képek kerülnek elbírálásra.

A képek alsó mérethatára: fekete-fehér: 24x30 cm; színes: 18x24 cm.

A pályaműveket (a pályázó nevével, munkahely — és lakcímével ellátva) 1970. február 15-ig kell eljuttatni a Postás Művelődési Központba (Budapest, VI., Benczur u. 27.).

Díjak fekete-fehér színes		
I. díj	1000,— Ft	1100,— Ft
II. díj	700,— Ft	800,— Ft
III. díj	400,— Ft	500,— Ft

A legszebb pályaművekből a Postás Művelődési Központ kiállítását rendez, amelyet a budapesti bemutató után eljuttat az ország nagyobb városába is.

Postások Szakszervezete
Postás Művelődési Központ

POSTÁS HUMOR - OLIMPIA

Ki szeret nevetni? Mindenki. A magyar ember híres arról, hogy még a legnehezebb körülmények között sem veszti el humorérzékét. Emeljük meg a felszabadulás utáni nehéz napokra, amikor szinte mindent újra kellett kezdenünk, nagyon nehéz viszonyok között. Voltak élelmiszerellátási gondjaink. Gúnyosan küzdöttünk gondjaink vámszedőivel. Aztán jött a régi pengő váltsága, amikor szinte egyik percről a másikra lett a millióból billió, s a munkás, a postás pénzéért még egy doboz gyufát sem kapott. A fasizta hordák menekültek a Vörös Hadsereg elől. Gyönyörű Dunahídjainkat berobbantották a Dunába, rombolták a Postát, a telefonközpontot. A postásokat — a munkásokat, értelmiségieket szűzezreivel és millióival együtt — hozzáfogták a romok eltakarításához. Kinyitották az első postahivat-lokat. Hűdeg volt, kesztyű-

ben és télikabátban álltak a salterek mögött. De lassan visszatért az életkedv és vele együtt a derű, a humor is.

A postások sokfelé járnak, sokféle emberrel, esettel találkoznak. Nyilván, gyakran érdekes, humoros dolgok is történnek. Az elmúlt 25 év ilyen esetét, történetét szeretnénk összegyűjteni, ezért hirdetjük a Postás humorolimpiát. A pályázaton minden postás dolgozó részt vehet. (Hivatásos humoristák nem!) A lényeg: postás vonatkozású legyen a humoros, rövid tréfás. A pályázat beküldése 1970. január 1-től december 31-ig folyamatos. A Postás Dolgozóban havonta a négy legjobb beküldőt; kettőt 100—100 Ft-tal jutalmazunk, a másik kettőt könyvpajándékkal részesül. A nyertesek írásait felhasználjuk a „Postás humor” c. könyv szerkesztéséhez.

Postás Dolgozó
Szerkesztősége

Nemzetközi szakszervezeti hírek

□ Orleans—La Source-i csekkésszámoló központban — amelyet 8 hónappal ezelőtt áadtak át a forgalomnak — sztrájkba léptek a dolgozók, mert a munkakörülmények szinte kibíratatlanok. De ezen túl gátolták, hogy a CGT aktivisták működjenek a munkahelyen.

□ A spanyol postások szakszervezetének szervezete a szakszervezetekben, hiszen a franciák szakszervezetek nem képviselik az érdekeket, igen alacsonyak a bérek, s aki fel-szólal, azt börtönbe vetik. Szó-sincs a demokratikus választásokról, politikai tömegmoz-galomról.

□ A Szabad Szakszervezetek Nemzetközi Szövetsége elítélte a faji megkülönböztetést hirdető rhodésiai antidemokratikus alkotmányt.

□ A 7. sz. párizsi csekkésszámoló központban a család-anyság összegyűlt, s követel-ték: változtassanak a merev munkabeosztásokon, vegyék figyelembe a családi körülményeket, a kort, a gyerme-kek számát, létesítsenek bölcsődét, óvodát, gyermeküdül-tetési tábort. Biztosítsanak anyasági fizetett szabad-ságot, s könnyített szolgálatot a terhesség 3. hónapjától.

Szlovátsk Károly

KÖNYVESPOLC

EUROPA KÖNYVKIADÓ: Thomas Mann: Lotte Wal-marban c. világhírű regénye a goethéi világot varázsolja elénk. Andrej Belij: Kereszt-referenciák c. könyvének hőse egy alig 4 esztendőes kisfiú. Az orosz szimbolizmus erőteljes képviselője e művével nagy élményt szerez olvasójának.

A Csillag sorozatban Mau-passant: Céltalan szépség c. könyve négy novellát rejt magában. A Bogár, szajnal evez-zős-aranyfajak életének mesteri leírása. Az olaj-fás erős szavú, kemény, vidéki történet, a Ki tudja? a téboly és a titokza-tosság mérhetetlen sötétjébe világít, a Céltalan szépség pedig elegáns és finom társadal-mi-lelektani remek.

Hawthorne: A hétérmű ház c. regénye a hírhedt salemi boszorkányperek bíráját állítja pellengére. A bűnért az utódok hétédiziglen bűnhőd-nek. Remarque: Három baj-társ c. háborúellenes regényét a hírlori Németországban nyil-vánosan égették el.

GONDOLAT KÖNYVKI-ADÓ: „Urania állatvilág” c. sorozat második kötete is megjelent, amely a halak, két-élűek és hullók osztályait mu-tatja be, úgy, ahogyan ko-rábbi magyar nyelvű könyv nem közhét meg ismereteket. A gazdag képanyaggal illusz-tált mű a legkorszerűbb köny-vek közé tartozik.

Helmuth M. Böttcher: A vi-taminok könyve c. mű-szinte mindenki számára tartogat mondanót. Az író 10 évig gyűjtötte az ismereteket könyvéhez, be-mutatja az orvosok, ku-tatók több évtizedes drámai küzdelmét a különböző beteg-ségek ellen.

Dr. Katona Ferenc: Az agy felfedezése szintén nem min-dennapi könyv. A szerző ki-sérletek, elméletek, viták és felfedezések ismertetésével foglalkozik a fontos témával.

Perruchot: Cézanne élete c. könyv arról a nagy művész-ről szól, aki a modern művészet-

nek talán legtöbbet győződő, korszakos jelentőségű örösa, ugyanakkor nemcsak egyszerű, s ezt igyekszik műveiben is kifejezésre juttatni.

MAGVETŐ KÖNYVKIADÓ: Kovai Lőrinc: Cézár kertje c. történelmi regénye a zsar-nokoká vált Tiberius császár korát tárja elénk, aki úgy akar halhatatlan isten lenni, hogy megöli a hatalmára törő csel-szövökkel együtt a titáni tet-teket, a legnagyobb gondolatok hordozói is.

Katona Éva: Átkozott pénz tulajdonképpen riportgyűjte-mény mai életünkről. Lelepe-lezi azt az embertípust, amely életesszényévé a pénzszere-s furcsa útjait választja.

Több neves és fiatal költő verseskötete is megjelent. El-sőként említjük Vészi Endre: Visszapillantás a jelenbe c. kötetét, amelyben versé fo-rmalodik minden, ami emlék, történelmi erőktől át meg át-erezett személyes múlt é-ményanyaga. Horgas Béla: S-talovaglás cím alatt megjelent gyűjteménye 1967 május és 1969. február között íródott. Békési Gyula: Melegség té-nye c. könyvében megismer-kedünk a ma lírájának egyik tehetséges művelőjével. Rába György: Férőhangra c. gyűj-teményét a költő tanúságtétel-nek nevezte el. Célja a lényeg-lés, a háborgó belső világ híu kifejezése. Törnai József: Időtlén idők c. lírai gyűjtemé-nye is szép olvasmány.

TÁNCICS KÖNYVKI-ADÓ: Kertész Magda: Vendég voltam Japánban útirajz. Az újságíróról személyes élmé-nyeiről számol be. Például családtagként vett részt egy japán esküvői szertartáson. Megtudta, mi lehet válók, megismerkedett diáklányok-kal, kereste a fiatalok öngyil-kossági rekordjának okait, járt jósónél és modern gyá-rakban. Sebes Tibor: Buddha lábnyomában szintén élmény-beszámoló. Afganisztán, India, Ceylon varázslatos tájai és a különös gondolkodásmódu em-berek jutnak közelebb hoz-

zánk. Botond-Bolcs György: Redivivus tüzet kér c. könyv fantasztikus regény, egy bio-kémikusról szól, kinek agyába egy több százézer éve élt marslakó épségben maradt agyának emlékképeit ültették át. F. L. Boschke: Hat nap alatt? c. regénye a bibliai vi-lágtéremteléssel foglalkozik.

CORVINA KIADÓ: Mint minden könyvkiadó, így a Corvina is sokat érdekes meg-lepetést tartogat a téli könyv-vásárra. Felhívjuk a figyelmet például Bajomi-László Endre: A Montparnasse c. könyvére, amely bemutatja a híres mű-vészvilágban született „jzmu-sokat”, a legendás művészet-történelmi fejezeteket. Pogány Frigyes: Róma c. kötete gaz-dag képanyaggal hozza köze-lebb az olvasóhoz az örök vá-rost. Megjelenik a Képző-művészeti Almanach 1. kötete; ismerteti két év érdekesebb művészeti eseményeit. Szabó Júlia: Magyar rajzművészet 1890—1919. c. kötete az adott időszak rajzművészetének avangarde szakaszát mutatja be nem kevesebb, mint 60 fe-kete-fehér, illetve színes rep-rodukciónál illusztrálva. „Bu-dapesti múzeumok” c. könyv is sok reprodukciót tartalmaz. Mucsi András: Kolozsvári Ta-más c. könyve a „Művészet kiskönyvtára” sorozat legújabb példány, s a régi magyar festő-művészetnek állít emléket! Heitler László: Beck O. Fülöp c. kiskönyve szintén e sorozat-ban jelent meg, s a XX. szá-zad éremművészetének meg-alapozójáról szól, aki szob-rásznak is kiváló volt.

KOSSUTH KÖNYVKIADÓ: André Stil: Szép, mint egy ember c. könyv a francia munkások mindennapi életé-ről, harcáról szól. Kornell Fi-lipowicz: Nietzsche úr kertje c. kisregény izgalmas bűnügyi olvasmány.

KÜZGAZDASÁGI ÉS JOGI KÖNYVKIADÓ: Izraeli Jan-Kutakov: A diplomácia ku-lisszái mögül c. könyv kima-gaslóan figyelemre méltó; nemcsak a nemzetközi politika díszletei mögé, hanem a magyar külügyminisztérium fasiszta tendenciáinak zsák-utócaiba is elvezeti az olvasót, amely zsákutcák végül is a hitleri szövetséghez, a világhá-borúhoz vezetnek.

B. Gy.

Postás Panni levele:

Takarítónők védelmében

Tapasztalataink szerint a munkahelyek tisztasága több helyen — enyhén szólva — kívánni valót hagy maga után. Ha szót tesszük, — vállvonogatás és a szokások refrén: ennyi pénzért nem kapunk takarítónőt. A másik: nem jönnek takarítónők, lenézik e munkát.

Talán ott tekinthetjük, hogy elsősorban becsüljük meg a tisztaságot, a takarítónők munkáját: munkahelyeken, folyosókon, mosdókban. A tisztaság elfogyasztásánál például vigyázzunk, hogy a morzsák és egyéb hulladékok ne szóródjanak a földre. A papírokat, hulladékokat a szemetes kosárba dobjuk, s ne melléje, mert azt valakinek, vagyis a takarítónőnek kell felvenni. És még sorolhatnám, számtalan apró figyelem, mely a takarítónő munkáját könnyíti. A mosdót kulturált módon használjuk.

Beszélgünk a takarítónői munka „lenézéséről” is. Ha szembe nézünk ezzel, nyíltan elismerhetjük: sok helyen van olyan szemlélet, amely e munkát alantasnak sorolja. Tévedés ne essék, nem akarjuk a takarítónői munkát valamilyen vezetői tevékenységgel egy szintre emelni, de a takarítónő személyzet is kapja meg a legteljesebb mértékben a dolgozóknak kijáró tiszteletet és megbecsülést. Törődünk dolgaikkal, problémáikkal. Kerüljünk be teljes mértékben a munkahelyi életbe, egyenrangú dolgozóknak kijáró megbecsüléssel. Úgy gondolom sok helyütt a hangnemen is változtatni lehetne.

Köztudomású, hogy a takarító személyzet az egyszerűbb emberek sorából kerül ki általában. Ezért szép lenne, ha szeretettel foglalkoznának velük, nevelnék őket, hogy fejlődni tudjanak.

Postás Panni

SZÍNE-JAVA

Ez a címe annak az ötletes füzet-sorozatnak (példányonként 3 forint), amelyet a Közgazdasági Könyvkiadó bocsát ki. Nagyon aktuális, szinte mindenki számára fontos problémákhoz kívánnak ilyen úton segítséget nyújtani. Ott vannak például: „Ami Te megtehetsz...” c. füzet, amely kezdőknek ad barkácsolási tanácsot. Leesett a csempe a fürdőszobában? Oda se neki, meg tudjuk mi is javítani. Piszkos a fal? Mi is le tudjuk radírozni. Az ablakokon fűtőidényen húz be a hideg? Habszivaccsal könnyen elzárhatjuk. De ugyanígy magunk segíthetünk a „leereszkedett” ajtóinkon, törülközőtartót készíthetünk a fürdőszobába, PVC-ből virágvázat, újság és folyóirattartót kényértartó dobozt, könyvespolcot, íróasztalt és sok mindent készíthetünk.

Ki szereti a szép virágokat, növényeket a lakásban? Bizonyára sokan, csak nem tudják, hogyan kezdenek hozzá, mert nem elég csupán megvenni a virágot, odatenni az asztalra, vagy az ablakba, tanácsokat „A lakás növényei” c. füzetből kaphatunk.

Szeretjük öltöztetni a picinyeket. Hogy hogyan? Ehhez is kaphatunk tanácsot „Kisgyerekek öltöztetése” című füzetben. De nemcsak az öltöztetéshez, hanem a különböző kisoruhák készítéséhez is. A gyermekek etetése sem olyan egyszerű. Hány-szor vetődik fel: Mit főzzünk a gyermeknek? Ez is a címe a füzetnek. Nos hát rengeteg recept található a kiadványban.

(B-y)

Csak fiataloknak

Volt egyszer egy ember, nagy bajszos. Mit csinált? Elment a kúthoz. De nem volt víz a vederbe, kapta magát, telemerte. És vajon minek merítette meg azt a vedret? Valóban minek. A mező zöldséit, a virágokért virított. Kiderült: ürgét akart önteni. Hogy sikerült-e neki? Megtudhatjátok abból a szép meséskönyvből, amelyet Petőfi Sándor írt, s a címe: Arany Lacinka.

Hallottatok-e már Maugli-ról, akit egy igazi farkasanya nevelt fel, dzsungelben, s úgy nőtt fel, mint a farkasok? Megjelent Kipling: A dzsungel könyve című regénye, amelyből régebben még filmet is készítettek.

Bizonyára sokan elgondolkoztak már azon, hogy honnan, hogyan és miért jött létre a világ, a Nap, a Hold, a csillagok: hogy fejlődött ki az élő világ, az ember, ki találta meg a tüzet, honnan ered a szél, a vihar. Vajon ki ad választ e sok izgalmas kérdésre? A mesemondó szikla c. könyv, amely szerint a szikla hangját először csak két indián

fiúcska hallja, de később az egész falu. Nagyon sok szép mesét tartalmaz a könyv.

A nagyobbaknak ajánljuk Gál György Sándor: Munkácsy Mihály élete c. könyvet, amelyből egy különösen gazdag művész-életpályát bontakozik ki előttünk, amely egy miskolci asztalosműhelyben kezdődött, s Párizsig tartott. Rónaszeget Miklós: A rovarok lázadása c. regénye Budapestben játszódik. Hova tűnt el egy kiváló sebész, s egyáltalán mi volt a tudomány, ha méltatlanok kezére jut. Szent-iványi Jenő: Tizenkét halálos perc — egy kimustrált repülőgépet utasainak kalandos, viszontagságos története. Albert Hochheimer: Hó és parázs c. regénye egy piciny francia falucska fiataljainak életét tárja elénk. Látszólag békesség veszi körül a tájat, de Babette, a francia kislány fel akarja gyújtani a németek házáat, hogy az éppen úgy boruljon lángba, mint valamikor az övé, amikor a németek pusztítottak náluk.

B. Gy.

Isten hozta Örnagy Úr!

Örkény István Tóték című kisregénye és a Thália színházi darabváltozat után (a darab több európai színházban is nagy sikert aratott) elkészült a film is. A forgatókönyvet a rendező Fábri Zoltán írta.

Kicsiny, fenyvesektől koszorúzott hegyi falu, távol a világ zajától. Itt él Tót tüzoltárpárancsnok családjával, feleségével és kislányával. Az ifjabb Tót zászlósként az orosz fronton harcol. A Tót fiú rábeszélte parancsnokát, az Örnagyot, hogy az ő szülei házában pihenjen ki a partizánok folytonos rajtaütésének izgalma. Tóték fiúk érdekében az Örnagy minden kívánságát lesik, minden szeszélyét teljesíti.

Az Örnagy meghasonlott lény és Tótékkal kialakult kapcsolata az a torz tükrös, amelybe belepillantva meglephetjük egy nemzeti illúziókat, sajnos, kévsé felismert végőráit, a megromlott idegzeti tisztelt oltványra megviseleték a háború megpróbáltatásai, hogy üldözési mániá és örökös félelem gyöttri, ugyanakkor tombol benne a mások feletti uralkodni vágyás. Mindezt ugyan álmok jókaraiba csomagolja, mániákja mégis pokolként nehezédk hisztiköny és naiv vendéglátóira.

Latinovits Zoltán Örnagy-alakítása a nagyszerű színpadi teljesítmény után a filmen is esemény. Sinkovits Imre remek figurát formál a tüzoltárpárancsnok szerepében. Főnny Márta Tótné figuráját, Venczél Verát pedig a Tót lány alakját kellően hűesen ábrázolja. Az Isten hozta Örnagy Úr! fejsorokozott Fábri Zoltán kiváló műve, a Hannibál tanár úr, a Körhinta, a Húsz óra mellé. (vi)

Sport hírek

△ Elérkezett a vezetőségválasztó beszámoló közgyűlések időszaka. A Bp. Postás közgyűlést november 29-én tartja.

△ Felszabadulási sportjelvény-mozgalmat bonyolítanak le 1970-ben a tömegsportban résztvevők százezrei számára. A Felszabadulási sportjelvényért 1970. március 15—november 7. között küzdenek a résztvevők. A VIT és az olimpiai jelvénytörvény-versenyek tapasztalatait figyelembe véve, négy követelmény kell a résztvevőknek teljesíteni. Az első három követelmény teljesítéséért piros, fehér, illetve zöld színű emléklapot kapnak a résztvevők. Aklak mindhárom emléklapot megszerzették, jelentkezhettek a negyedik követelmény teljesítésére, amely már a helyi igényeknek, feltételeknek és hagyományoknak megfelelően határozható meg, s az azt teljesítők nyerik el a Felszabadulási sportjelvényt.

△ A naptári és a bajnoki év vége felé járunk, néhány posztás szakosztály sorsa máris nyilvánvaló. A legkellemetlenebb: az NB I-be visszavetített Soproni Postás női kosárlabda-csapatát váratlan vereséget szenvedett a Belker. Minisztérium együttesétől és így nem szólhat bele a feljutást jelentő küzdelembe.

△ A pécsi Postás megyei I. osztályban játszó labdarúgó-csapatát megkísérli a bentmaradást, felő, hogy későn. A Szederkényben aratott győzelem után felcsillant a Komondi Imre vezette csapat bentmaradásának reménye. Mintha a Csongrád megyei I. osztályú bajnokságban szereplő Szegedi Postás labdarúgótól akarnának példát venni a pécsiek. A Szegedi Postás ugyanis néhány héttel ezelőtt biztos kiesésnek látszott, de nagyszerű hajrával a Szegedi Postások bentmaradtak az I. osztályban.

△ Klampár újabb sikerétől visszhangzik Európa sportsajtója. A Bp. Postás alig 16 éves fiatalja a nemzetközi asztalitenisz bajnokságon — számos világnagyságot legyőzve —, egészen a döntőig jutott el a férfi egyesben. Ott ugyan a svéd bajnok Johanssontól vereséget szenvedett, de így is ő volt a legeredményesebb magyar versenyző az erős nemzetközi mezőnyben. November első hetében a magyar sportújságírók is Klampár Tibort tüntették ki a „Hét sporthőse” címmel, a vívó dr. Kalmár Jánossal holtversenyben.

△ Magyar-francia női és férfi tornászviadalra került sor Budapesten. Mindkét magyar csapat biztosan győzött. A női csapatban két Bp. Postás-versenyző is felhúzza a címeres mezt: Nagy és Bellák. A női egyéni összetettben Nagy a 4., Bellák az 5. helyen végzett.

— vedres —

JOGI TANÁCSADÁS

A Munka Törvénykönyve 35. §. (1.) szerinti a dolgozó — indokolt esetben —, a munkakörébe nem tartozó munkát is köteles átmenetileg ellátni. Ez azonban beosztására, korára, egészségi állapotára, vagy egyéb körülményekre való tekintettel órá aránytalan sérellemmel nem járhat és nem sértheti eredeti munkaköre szerinti munkabéréhez való jogát.

Igy szól a jogszabály, amely több irányú biztosítékkal védi dolgozót attól, hogy a munkáltató a joggal visszaélve ne tehessen ellene jogséért intézkedést.

Más munkakör ellátására tehát csak átmenetileg, és csak indokolt esetben osztható be a dolgozó, de csak akkor, ha ez a munkakör az eredeti beosztására stb. nem jelent aránytalan sérelmet.

Nem osztható be tehát a dolgozó raktáros munkaköréből nehéz fizikai igénybevételt jelentő anyagmozgatói munkára. Ilyen intézkedés a dolgozó ko-

Az időjárás kegyes volt a szabadidéri sportolókhoz: a hosszú, szép, meleg ősz a budapesti postások üzemi bajnokságai számára is kitűnő játkélethez biztosított. Így a labdarúgó-bajnokság különböző osztályokban és csoportjaiban résztvevő 55 csapat és a női röplabda üzemi bajnokság öt csapata, zavartalanul fejezhette be az 1969. évi küzdelmeket, de nem zavartalanul. Sajnos, a világitással ismét bajok voltak, az új rendezés hamar felmondta a szolgálatot, a rendbehelyezés hosszadalmas. Emiatt azután — mint a sakkozók —, időnként „időzavarba” kerültek a csapatok, főleg, amikor a korai sötétedés megkezdődött. A labdarúgó társadalmi bizottság és résztvevő csapatok megértésének érdeme, a bajnokság befejezése.

A női röplabdázók bajnokságának egyetlen szépséghibája —, de ez elég jelentős —, hogy mindössze öt csapatot sikerült összehozni. A bajnoki címet az Erzsébet távbeszélő nyerte, mögötte a sorrend alakult ki: 2. Bp. 72-es, 3. GAFÜ, 4. Vezérigazgatóság, 5. Bp. 70-es postahivatal.

A HÁLEP bajnoksága a labdarúgó I. osztályban nagy küzdelem után született meg. Még izgalmasabb volt az I. osztályúknál a kiesés elleni küzdelem. A Mikró már szinte biztos kiesésnek látszott az utolsó mérkőzés utolsó percéig, amikor a Zavarvizsgáló ellen 3:3-ra állt a mérkőzés. A döntetlen eredmény azt jelentette volna, hogy a Mikró kiesik, az azonos pontszámú, de jobb gólarányú PÉKÜ pedig „megkapaszkodik” az I. osztályban. A Mikró—Zavarvizsgáló mérkőzés utolsó pillanataiban azonban a nagy lelkesedéssel küzdő Mikró belőtte a negyedik gólját, s 4:3-ra nyerte a mérkőzést, elkerülte a kiesést. Az I. osztályú bajnokság végeredménye:

1. HÁLEP I. 38 pont, 2. Újpest I. 34, 3. Zavarvizsgáló 29, 4. Ferenc 26, 5. BUVIG 24, 6. Erzsébet 22, 7. HTI Szerelő 20, 8. József I. 20, 9. Mikró I. 19, 10. PÉKÜ 18, 11. Bp. 78-as 10 pont. Kiesett: a PÉKÜ és a Bp. 78-as. Meg kell jegyeznünk, hogy az I. osztályú bajnokságban versenyen kívül részt vett az Alközpont csapata is, és 36 pontjával a második lett volna. Azonban néhány kitűnő képességű játékosát átadta az NB III-ban szereplő Bp. Postásnak és így ezek a játékosok már csak versenyen kívül vehettek részt az alapfokú, a minősített versenysportolók kizáró bajnoki küzdelmekben.

Az alsóbb osztályokban ugyancsak nagy küzdelmek folytak a bajnoki címért és a kiesés ellen. Ezt bizonyítják a pontszámok is.

A II. osztályú bajnokság végeredménye: 1. Zugló 36 pont, 2. FTT I. 35, 3. HÁLEP II. 31, 4. Tercz 29, 5. Alközpont Óbuda 29, 6. Belváros 24, 7. Bp. 112-es 19, 8. POFÜ 19,

rára és egészségi állapotára nézve is aránytalan sérelmet jelenthet. A dolgozó például idősebb, gyenge egészségi állapotú, de az eredeti munkakör ellátására alkalmas. Aránytalan sérelmet jelenthet a más munkakör ellátására utasító intézkedés akkor is, ha annak nincs indoka, vagy nem átmeneti időre szánt. E nélkül az intézkedést áthelyezésnek kell tekinteni, amelyhez a dolgozó hozzájárulása szükséges.

Az átmenetileg nem a munkakörében dolgozót, az általa ténylegesen betöltött munkakörre előírt munkabér illeti meg. Ez nem lehet kevesebb az eredeti munkakörben elért átlagkeresetnél.

Ebbe a fogalomkörbe tartozik a helyettesítés is. A havi díjas dolgozót a helyettesített nagyobb munkabére, csak az esetben illeti meg, ha a magasabb munkabére sorolt 30 napon túl helyettesíti.

(J. L.)

Üzemi bajnokságok

9. KTH I. 18, 10. Délpeszt 14, 11. GTT Szerviz 6, 12. POTI 2 pont. Az I. osztályba a Zugló és az FTT I. jutott fel, a III. osztályba a GTT Szerviz és a POTI esett ki.

A III. osztályú bajnokság végeredménye: 1. POK 34 pont, 2. Lipót 32, 3. HTI Erőstő 31, 4. HTI Inter. 27, 5. FTT II. 20, 6. Alközpont KISZ 19, 7. Kiserleti Int. 16, 8. RTV Ig. 14, 9. Kispest I. 13, 10. Mikró II. 12, 11. HÁLEP III. (törölve).

A POK és a Lipót jutott a II. osztályba. A kiesők ügyében a labdarúgó társadalmi bizottság később hoz döntést.

A IV. osztályú bajnokság végeredménye: 1. Alközpont III. 33 pont, 2. Táviró II. 32, 3. Bp. 72-es 30, 4. HTI Inter. II. 27, 5. Vezérig. 25, 6. Bp. 4-es 21, 7. TÁVIG Terv. 18, 8. Bp. 3-as 15, 9. Hírlap 10, 10. Újpest II. 8, 11. József II. (törölve).

A III. osztályba feljutó két csapat: az Alközpont III. és a Táviró II.

Nem kisebb küzdelmet hozott a járműtelepi csoport és Öregfiúk bajnoksága. A Járműtelep csoportban: 1. Fődarab-műhely 18 pont, 2. Üzemfenntartás 16, 3. rodapület 16, 4. Fényezőműhely 15, 4. Ifjú-sági műhely 14, 6. Tanműhely 13, 7. Nagy futóműhely 10, 8. Akkumulátorműhely 10 pont.

Az Öregfiúk bajnokságának végeredménye: 1. Alközpont, 2. Járműtelep, 3. PESH, 4. Zugló.

A sportszerűségi díjért az idei bajnokságban is hasznos

volt a küzdelem. Az I. osztályúknál a Zavarvizsgáló csapata, a II. osztályban az Óbudai Alközpont (harmadik éve egyfolytában!), a III. osztályban az Alközpont KISZ, a IV. osztályban a Táviró II. lett a sportszerűségi verseny győztese.

Az asztaliteniszesezők, a sakkozók és a tekézők 1970. évi bajnoksága lapunk zártáig még nem fejeződött be. Az asztalitenisz I. osztályban a HTI Szerelő I., Óbuda és az Erzsébet-kábel; a II. osztályban az Erzsébet II., az Alközpont Szerelő I. és a Tercz; a III. osztályban a Bp. 78-as, az Alközpont Szerelő II. és a HTI Szerelő II.; míg a IV. osztályban a PESH, a Belváros KISZ és a Bp. Mikró küzdött a legnagyobb eséllyel az első helyért. A női I. osztályban a KHI I., az Erzsébet és a KHI II.; a II. osztályban az Alközpont KISZ I., a Kábeligazg. és a RTV Ig. II. álltak az élen.

A sakkozók I. osztályú mezőnyében a 6—7. forduló után a 15,5 pontos Krisztinát a 14 pontos Bp. 72-es „üldözte” a legnagyobb eséllyel, de a Bp. Posta igazgatóságnak is 12,5, a Javitó-PÁVÁ-nak pedig 12 pontja volt. A II. osztályban az RTV Ig. I. csapata 13 ponttal állt az élen, mögötte a HTI I. 10,5, az FTT 8 ponttal következett.

Legközelebbi számunkban bizonyára közölni tudjuk már az asztaliteniszesezők, a sakkozók, a tekézők üzemi bajnokságának végeredményeit is.

Vedres József

KERESZTREJTVÉNY

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
	12						13				
14		15				16		17			18
19	20		21			22		23			24
25		26		27						28	
29			30		31				32		
33				34			35	36			
			37					38			
39	40						41			42	
43				44	45			46			
47				48				49		50	
51			52					53		54	
			55					56		57	
	58				59		60			61	
62											NY

VÍZSZINTES: 1. 45 évvel ezelőtt halt meg Puccini, a kiváló olasz zeneszerző. Egyik műve. 12. Vezet. 13. Feltalál. 15. Élet. 17. Tisztítósz. 19. Duplán: játék volt valamikor. 21. Nem egy végtag. 24. TA. 25. Parancsolója. 27. Becézett fiúk. 28. Rész a lavórak! 28. Megemelt zenei hang. 31. Testrés. 32. Európai pénz. 33. Szignál? 35. Idezők. 37. Érzékszerv. 38. A függ. 22. Ifrai szoprán szerepe. 39. Megveté. 41. Lendület. 43. Két farész. 44. Élet. 46. Durván bántó. 47. NED. 48. Lehú. 50. Gyerünk, rajta — németül. 51. YR. 52. Alapít. 54. A víz. 50. két betűje. 55. Haza. 56. ZZZZZZ. 58. Okosít. 60. Visszonszó. 62. Két Puccini-mű.

Fém (—). 36. DIR. 40. Város. 42. Visszalógó! 45. Esztendő. 48. Vonalzó. 49. Becézett leányok. 52. Futónövényféle. 53. Jövő. 55. Testrés. 57. Besűg. — zsargon. 58. Állóvíz. 59. Mássalhangzó — ejtés szerint. 60. Kicsinyítőkép. 61. Irány.

Beküldendő: vízszintes 1., 38., 62., függőleges: 14., 18., 22.

Beküldési határidő: december 15.

Előző számunkban megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése: vízszintes 1. A fahérgárda és a Színházi regény, függőleges 15. Bulgakov, 21. Utitársak.

Könyvjutalmat nyertek: II. I. Izabella (Céldömök), Márkus Zoltán (Jánosbáza), Ratkay Zoltán (Mosonmagyaróvár), Szinay István (Mátarhaza), Virág Rozália (Duna-keszi).

POSTÁS DOLGOZÓ a Postások Szakszervezetének lapja Szerkesztő a szerkesztő bizottság Felelős szerkesztő: Bércs György Szerkesztőség: Budapest, XIV., Cházár Andráss utca 13. Telefon: 428—777 Kiadja a Népszava Lapkiadó Vállalat, Budapest, VII., Rákóczi út 54. Telefon: 224—819 Felelős kiadó: Gábor Márton a Népszava Lapkiadó Vállalat igazgatója Terjesztő a Postások Szakszervezete Szikra Lapnyomda, Budapest

Verseny

A Váci utcai postapalota kultúrterében 74 levélírányító állt a döntő startjához. Ennyien maradtak a 276-ból, akik részt vettek a selejtezőkön.

A férfiak trikóra vetkőzhettek; aztán egy vezényszó: a kezek máris vilámgyorsan mozognak; az időmérők stopperórájukat figyelik. Az első kategóriában vonalcsoporthoz tartozók szét az ország eldugott községeibe címzett lapokat. Fejből kell tudni a 1842 helység vonalcsoporthoz tartozó helységeket. A második vonalcsoporthoz tartozók a mozgóposták irányát jelölik a szortírozás.

Az abszolút győztes SÓTI JÁNOS, aki 36 perc 15 másodperc alatt 28 levelezőlapot, 4 hibával, és TÖREKY KLARA, aki 29 perc 36 másodperc alatt 11 vonalcsoporthoz tartozó levelezőlapot 1 hibával, 72-es hibával dolgozott.

Gratulálunk nekik és a többieknek is...

(b-y)

A Budapesti Távfeszítő Igazgatóság üzemel vállalták, hogy az új fővárosi utcai telefonokat határidő előtt átadják a forgalomnak. E munkában 240 szocialista brigád működik. Eddigi vállalásait teljesítették.

Nemzetközi mászóverseny volt Pécsen magyar, olasz, francia és lengyel mászóversenyzőkkel. Külön szakbizottság állapítja meg, hogy milyen típusúval mászhat majd a jövőben a villany- és telefonoszlopokat.

Farkas Irén, Mátraballa nyugalmazott hivatalvezetője 68 ezer forintot hagyományozott a magyar postára azzal, hogy az alapítvány kamatából 2 postás árva, illetve félárva diákot részesítsenek segélyben. Az alapítvány felhasználásáról az örökhatályú végrendeletének megfelelően rendelkezett a posta vezérigazgatója. A segélyre hozzá kell folyamodni. Pályázhat arra minden postás árva, fél-

árva, aki valamely postai technikum, szakközépiskola naplali tagozatos tanulója.

Megjelentek a humoros karikatúrák disztávíratok.

A salgótarjániak gyermek részére hangversenybérletet szerveznek, amelyben többek között a postás Szimfónikus Zenekar is műsort ad. A zenekar egyébként sikeres turnén vesz részt az NSZK-ban és Hollandiában.

A debreceni mécsárosok 1478-ban már kiváltságosok voltak: ők bonyolították le Debrecen, s az ország postaforgalmát, de híresek voltak a szegedi mécsárosok is, akik még málihat, poggyászt, sőt utast is szállítottak szekeriken.

A Bp. 114. postahivatalban egy priuszosra bízták a pénzkézbetűtést. Az eredmény: ezer forintot szikkasztott. Letartóztatták. Jó lenne, ha ebből az esetről okulnának az illetékesek.

Salgótarjában 400 új távfeszítőállomással bővítették a telefonközpontot.

Svájcban 20 ezer előfizető tartanak nyilván az autotelefonközpontban.

A budapesti Rádiótechnikai Gyar elkészítette az első telefonpótló rádióadóvevő berendezést.

Lakáscsere: Wekerle-telepi 1 szoba félkomfortos fűsz, kertes házban levő lakásmat (Bercsényi u. 53.) hasonló kertes zöldövezeti 2 szoba félkomfortra, vagy komfortra cserélném. Érdeklődés a helyszínen, este 17-19 h. között. Telefonon munkanapokon: 428-777/56, 8.30-tól 16 h-ig.

November 7. alkalmából a mozgalmas munka elismeréseként a Munka Erdemrendezést fokozatát kapta Kovács József, a Bp. Postalgazgatóság Szakszervezeti Tanács titkára, a bronz fokozatot pedig Kasza János, a Kábelüzem Szakszervezeti Tanács titkára kapta. (B. Gy.)

A József Távfeszítő Üzem szocialista brigádjai és a HTI egyes üzemének kollektívai eredményesen részt vesznek a "Televizión az iskolákban" mozgalomban.

A KHI szb. vidám, műsoros vacsorát adott nyugdíjasainak.

vevő készüléke van és a rádió révén hallja a kutya ugatását és parancsokat adhat neki.

Grönland szigetén 35 ezer lakosa eddig csak rádiót hallgatott. Az idén megkezdődtek a tv-adások. Az előfizetők a képet és a hangot a telefonhálózaton kapják.

Egy japán cég hordozható rádiótelefont készített. A készülék nem nagyobb három cigarettánál, súlya 600 gramm, elfér a zakozsebben. A telefonkészletben 20 integrált áramkört helyeztek el. Az áramot egy nikkel-kadmium akkumulátor szolgáltatja. A zseblefonon adóvevő szerkezete összekötésbe lép a legközelebbi automata telefonközponttal. A hívott számot gombok segítségével lehet tárcsázni.

Műszaki érdekességek

Megjelent a Pattanyás-gépész- és villamosmérnökök kézikönyve sorozat 10. kötete: Vezetékes híradástechnika (I. elméleti alapok). Középről érinti a postát a könyv, hiszen foglalkozik a hírközléstechnikával, a logikai kapcsolásokkal, a távfűtés emlékezővel, a hálózatok méretezésével, a híradástechnikai anyagokkal és alkatrészekkel, a légvezetékkel és kábelekkel stb. Közvetít, hogy a vezetékes híradástechnikának új szakterületi alakult ki, tehát fontos a korszerű technikai feltételeken alapuló megvalósítás.

Borsó István — **Halmos Imre:** Regisztráló és adattároló készülékek a könyv témájával a mindennapi élet számos területén találkozhatunk. Mint tudjuk, az automatizáció a postát is érinti. Új automatizált kettűléc a régiók helyére. Az említett készülékeket a könyv analóg és digitális csoportosításban tárgyalja.

Hármory: Villanyerőforrás a könyv az erőáramú kapcsolási jeleket foglalkoztat, a belső szereléssel, kábelekkel, a berendezések táplálásmódjával, a gázkezeléssel, a kábelvezetéssel, a kábelvezetéssel, az érintés és villámvédelemmel, a balesetelhárítással.

Bence T. L. Elektronhobby a könyveske változatos és válogatott példákat tartalmazó útmutatót nyújt az azok kezdése, akik szabad idejükben, vagy hivatásszerűen elektronikával foglalkoznak. Eredetesen a tranzistorokkal, félvezetőáramkövekkel történő kapcsolásokhoz adott tanácsok, ötletek. **D. Rácz:** Rádióamatőr műhelyeszközök, fűzet nemcsak a kezdőknek, de a már gyakorlóknak is hasznos olvasmány, mindenekelőtt a munkahelyi kialakításra, felszerelésre kapunk útmutatót. **Nozdovicsky László:** Televízióantennák a könyv sokak számára ad tanácsot a televízióvetél és fontos feltételének felszereléséhez. Kétféle elkészítéshez. Különböző típusú antennáknak ismerkedhetünk meg a legjobbakat, tetszés szerint előállíthatjuk. (Műszaki Könyvkiadó.)

Kucsera Pál: Vezetékes híradástechnika a könyv, úgy vélik, a postai gépközlővezetők számára jelentősen megkönnyíti a munkát. Sajnos, az elmúlt időszakban igen sok kórtüneti gépközlőbaleset történt. A szakszervezeti tisztviselők hívják fel a könyvre a figyelmet. A "Művezetők naplója" is megjelent már. A gépek kezelési zónáiról, a helyes munkahelyi viselkedésről, a zavarjelről, az érvényben levő övrendszabályokról stb. olvashatunk.

Barangó-Hívókönyv: A vállalkozás munkaadó-garálkodás e zsebkönyv a szakszervezet szemmel láthatóan a dolgozókat való foglalkoztat, töltődést, a munkakörülmények javítását. (Tanácsai Könyvkiadó.)

(B-s)

Eredményes újító

A Posta Központi Javító Üzemben Bószin Ferenc a készüléküzem legeredményesebb újítója. Elnyerte a Kiváló Újító kitüntetés bronz fokozatát. Az üzemi munkaterületén meg lehetőséget nyújt az újításokra, a módosításokra. Mégis, Bószin Ferencnek eddig 25 újítást fogadtak el, ezek első sorban a minőség javítását szolgálják. Újításai közül a kimutatható gazdasági eredménye eddig mintegy 80 ezer forint.

Néhány jelentős újítása: az úgynevezett argentin típusú pénzbedobó készülék átalakítása érme- és újítás előnye a postai pénzbedobó távfeszítő készülék hiányának csökkentése. Az LB 37-es készülék tuskó készítése műanyagból: lényege, hogy az eredetileg fémhálós készülék villámhüvely (tuskó) műanyagból készül, pótlásként, ezáltal a felújított készülékek zavartalan szállítása biztosítható. Érdekes az újítást, ikerjelző vizsgálat bevezetése.

Eredményes újítás volt a CB. I-es kapcsoló (Ivanyi-féle) módosítása. Az újítás előtti a CB. I-es kapcsolót a lakatosműhely által legyártott fémházból szerelték be. Ez a módszer jelentős munkaerő-kapcsolást kötött le. Az újítás a 4 kulcsos műanyagházból építették be a CB. I-es kapcsolót, — ez a megoldás szerelési, javítási előnyökkel jár. Ötletes újítás a CB 35-ös készülékkel a csengőmódosítás. E készülékkel nem lehetett megoldani, mivel nem gyártottak csengőket erre a célra, s ezért sok készülék kiesett a forgalomból. Az újítás lényege a CB 555-ös csengő átalakítása olyan módon, hogy a CB 35-ös készülékbe is alkalmazható legyen. Ugyancsak érdekes újítás a soros és párhuzamos készülékek fali rögzítésének egyszerűsítése. Az újítás lényege az, hogy megszünteti a munkahelyi fából történő készítés módját, a falirögzítést műanyagból gyártják úgy, hogy a 3-féle méretű falirögzítő helyett 1 méretű használható. Ennél az újításnál az évi megtakarítás mintegy 26 ezer forint.

Még jó néhány példát lehetne felsorakoztatni annak bizonyítására, hogy Bószin Ferenc kiváló újító a problémákat ügyeskedik megoldani annak érdekében, hogy javítsa, a minőséget, megtakarítsa és el.

V. I.

százelekát képes kapacitás hiányában kielégíteni. A főbb okok: 1. Mennyiségileg és minőségileg rohamosan növekszik az üzemtől várt munka.

2. A gyártó és javító tevékenység aránya állandóan változik; az 1960-68-as években a gyártás 67-ről 77 százalékra emelkedett, a javítás pedig 33-ról 23-ra csökkent.

3. Az üzem területe nem bővült szándékosan. A munkahelyek zsúfoltak, a biztonságtechnikai, munkavédelmi követelményeknek, előírásoknak nem, vagy csak részben felelnek meg. Mindezt az illetékesek, köztük a szakszervezet munkavédelmi felügyelői ellenőrzésük alkalmával erősen kifogásolják.

4. A saját, illetve a postai iparitanulóképzés elmarad a szükséglettől. A fővárosban nagy az ipari üzemek elszívó hatása, így kevés a speciális képzettségű szakember.

Felmeréseink szerint 1975-ig 56, 1985-ig pedig 93 százalékkal lesz nagyobb a Posta Központi Javítóüzemével szemben támasztott igény — jelzi az elképzeléseket Somkúti Ferenc. Ezért az üzem szükséges fejlesztésére a posta úgy döntött, hogy:

— a vidéki postalgazgatóságok javítóműhelyeit úgy alakítja ki, hogy a berendezések javításán kívül alkalmasak legyenek a gyártásra is. E célra 35 millió forintot irányzott elő a posta.

— a posta szerződést kötött Kiskőrös Vegyipari Vállalattal gyártási feladatok elvégzésére. A tanácsai vállalat még ez évben bekapcsolódott a javítóüzem termelői munkájába, s a jövőre 150 ezer munkakörrel megfelelő teljesítményt biztosít.

— mindezek mellett a Gyáli úti üzem korszerűsítését és bővítését is tervezzük. Itt a legbonyolultabb technológiát igénylő feladatok elvégzésére rendezkedünk be.

A Központi Javítóüzem távf-

A sajtó napján
köszöntjük
a hírlapterjesztés
dolgozóit

Munka közben

gázbojler rosszul égett, elcsett, a vízfolyót eltorlaszolta, s a felgyülemlett vízben megfulladt. **Hörömpöli István**, a Hírlapterjesztő Üzem dolgozója az Üllői út és Ferenc krt. kereszteződésében oldalkocsis motorkerékpárjával egy személygépkocsiba ütközött. Halálát figyelmen kívül hagyása következtében súlyos fejsérülése okozta.

A balesetek okai mindenkit figyelmeztetnek. A tragédiák közös jellemzője, hogy — egy kivétellel — közlekedéssel összefüggésben történtek és a sérüléseket általában figyelmetlenség okozta. A főváros és a vidéki nagyvárosok forgalma jelentősen növekedett, ezzel szemben a közlekedési fegyelmem nem kielégítő. A szabálytalan járművezetés, a figyelmetlen közlekedés az ismertetett váratlan és veszélyes körülményeket teremt. Óvatossá, figyelmes, udvarias magatartás és a közlekedési szabályok betartása javíthatja a helyzetet.

Munkások haltak meg — munka közben. Az esetek mindenkit meg kell hogy döbbenítsenek. (Nem csupán az érintett területek szakmai vezetőit, szakszervezeti tisztviselőit!) A halottak nem beszélnek, az élők pedig többnyire az örökre elhunytakra bízják a felelősséget. Ezáltal nem vonjuk ki a tanulságot a vizsgálatok hitelességét, csupán azt szeretnénk, hogy mindannyian érezzük a felelősséget, levonjuk a messzesemenő konzekvenciákat. 7 postás dolgozó haláláért. Ténnyünk kell — többet mint eddig — azért, hogy olyan kulturált színvonalra emelkedjenek az említett veszélyes területeken dolgozók, hogy megértsék: életüket nem csupán az övrendszabályok, de az egész társadalom vigyázza, mert arra szükség van a családnak és a társadalomnak egyaránt.

Maur Emil

A Posta Központi Javítóüzeme meglehetősen mostoha körülmények között működik. Ezért csak dicsérni lehet a dolgozók helytállását, még akkor is, ha a rohamosan növekvő igényeket részben képesek kielégíteni.

A tulajdonképpeni rendeltetésünkkel ellentétes profil kialakítására készítettek azok a körülmények, hogy a posta berendezéseinek üzemeltetéséhez, javításához szükséges alkatrészek, anyagok (pl. jelfogók) előállítására nagy kapacitást költünk le, mivel a magyar híradástechnikai ipar nem vállalkozik azok gyártására. Így a Központi Javítóüzem mind nagyobb szerepet kap a gyártásban, tulajdonképpeni feladatával, a javítással szemben — tájékoztat az üzem tevékenységéről Somkúti Ferenc igazgató.

Az elmúlt két évben például 8 darab 400-as kapacitású, crossbar-gépekkel megépített PAM-típusú mellékközpont készítették a Budapesti Távfeszítő Igazgatóságnak. A 7—A2 távfeszítő központokhoz alkalmazható, védett térben felszerelhető pénzbedobó készülékből 1000 darabot gyártanak. A gyors ütemben növekvő táviróhálózatok fejlesztéséhez több mint 5 millió forint értékű berendezést és tartozékokat gyártottak és szállítottak. Ezen túlmenően elvégzették a budapesti táviró főközpont áramellátó berendezésének átalakítását és bővítését, továbbá Szombathely és Nyíregyháza Tx- és TGX-központok szerelési munkáit. Gyártottak továbbá 1638 darab kulcsos főnközi-típusú készüléket. A postán kívüli szervek részé-

re végzett munkák közül kiemelkedik a Budapesti Távfeszítési Parancsnokság távfeszítő, tűzjelző- és riasztóberendezéseinek teljes elkészítése, valamint az Autótaxi Vállalat távfeszítő központjának tervezése és a kivitelezés elkezdése.

Az új feladatok szükségessé tették a korábban kialakított műhelyek és munkahelyek átrendezését, s az új profilnak megfelelő anyagok és gyártóeszközök beszerzését — tájékoztat Somkúti Ferenc.

Az anyagellátás a mi esetünkben ugyanis nem a kereskedelmi forgalomban rendszeresen kapható, folyóméterben vagy kilogrammban tételekben mért anyag beszerzését jelenti. Igen gyakran kényszerülünk félkész termékek beszerzésére, amelyekből nem tudjuk a folyamatos termelésünket biztosítani, viszonylag kis tételeket időről időre megvásárolni. Gyártásra alkalmas nagyobb mennyiség beszerzését viszont a készletgazdálkodásra vonatkozó közgazdasági szabályozók nem teszik lehetővé. Ez arra ösztönöz, hogy az anyag-gazdálkodásnál mellőzzük a termelés folyamatosságának biztonságát.

Mindezek persze csak futó gondok. Az új gazdasági rendszer postai szabályozóinak folyamatosan levő tökéletesítésével, viszonylag gyorsan lehet rajtuk változtatni. A központi javítóüzem gondja jóval mélyebben gyökeredzik. Ezt a távlati fejlesztési terv részleteiben megismerhetjük.

A Posta Központi Javítóüzeme évtizedek óta a postai igényeknek — a szakterületektől változóan — csak 25—50

Munkaügyi viták

Általában törvénytörő, az emberi kapcsolatokat velejárója, — a vita. A munkaviszonyban pedig szinte mindennapos. Természetesen a munkaügyi viták a mi társadalmunkban más jellegűek, mint a kapitalizmusban. A kölcsönös erőfeszítés az élet- és munkakörülmények javítására meghatározó minden vonatkozásban. S az is, hogy mindenütt töreksszenek a munkaügyi viták megelőzésére. Mindezek ellenére vannak munkaügyi viták és elintézésük komoly szervezésű, lelkiismeretességét kíván. Nagy segítség minden szakszervezeti választott tisztviselő számára dr. Nagy László, a Munkaügyi viták szabályai c. könyve (Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó), hiszen azon túl, hogy tisztázza a munkaügyi viták fogalmát, a különböző szabályokat, majd a viták eldöntésének általános szabályaira tér rá, szól a különböző módszerekről, a munkaügyi döntőbizottsági eljárásokról, azok határait elleni jogorvoslatokról, majd a különös eljárások keretében szól a szakszervezet vállalati szerve által előterjesztett kifogás elbírálásáról. Ha a könyv mellé tesszük a Munka Törvénykönyvét, akkor egymást igen jól kiegészítik. (Béres)

A posta baleseti helyzete ez évben kedvezőtlenül alakult; október végéig 597 üzemi baleset történt, melyek közül 7 halálos kimenetelű volt. Elsősorban e tragikus balesetek körülményei döbbenetesek. **Gocsmann Béla**, a dunaharaszti vasútállomáson az anyagszertár raktárpótlásból kilépve egy arra haladó tolató mozdony elé lépett, s a halálra gázolta. A mozdony közlekedésének zakatolását nem hallotta, mert egy közelben működő fűrészgép minden más zajt elnyomott. **Kiss József** kézbesítő Mezőberényben kerékpáron kanyarodási szándékát későn jelezte, s egy előzésben lévő tehérgépkocsi kereké alá került, s meghalt. Az élők vallomása szerint nem nézett hátra, s a bekanyarodás veszélymentességéről előzetesen nem győződött meg. **Bodai János** villamostargonca-vezető úgy halt meg, hogy a pécsi pályaudvaron áthaladó szerelvény az általa vezetett villamostargoncát vele együtt elkapta. A tragédiát az okozta, hogy a sínek mentén húzódó kavicságyba a villamostargonca besüppedt, s kiszabadítására a szerelvény közlekedése miatt már nem volt ideje. (!?) **Szabó László** (Kábelüzem) segédmunkást a Hungária krt.-i felüljáróról egy arra haladó személyvonat elgázolta. A lezárt sorompót megkerülve akart átmenni a sínekre, de a szembe jövő napsütéstől a vonat közlekedését nem látta, elé került, s életét veszítette. **Lackner Imre** motorkerékpáross táviratkézbetűtő (Bp. 114. Ph.) a Déli pályaudvar közelében egy arra haladó villamos elé került, s az elütötte. Napokig eszméletlenül volt és súlyos belső sérülései következtében 10 nap múlva meghalt. **Galam-bosi Péter** táviratkézbetűtő (Bp. 112. Ph.) a hivatali zuhanyozójában holtan találták. Halálát a szűk helyiségben felhalmozódott égéstermék okozta, mert a szabálytalanul szerelt